

Rok na župe 2024

KULTÚRA
ŠKOLSTVO
SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ
DOPRAVA
CESTOVNÝ RÚCH
ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
STRATÉGIE A REGIONÁLNY ROZVOJ

www.bratislavskykraj.sk

Obsah

Príhovor predsedu Bratislavského samosprávneho kraja	4
Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja	6
Príhovor riaditeľky Úradu Bratislavského samosprávneho kraja	10
Kultúra	12
Školstvo	20
Sociálna starostlivosť	30
Doprava	38
Cestovný ruch	48
Zdravotná starostlivosť	58
Životné prostredie	62
Stratégie a regionálny rozvoj	68

Príhovor

predsedu BSK

Milí obyvatelia Bratislavského kraja,

máme za sebou mimoriadne dynamický rok plný významných udalostí. Podarilo sa nám dokončiť veľké investičné projekty a odo-
vzdať ich do užívania verejnosti. Rok 2024 sa niesol v znamení kultúry a najväčšej obnovy historických pamiatok v novodobej histórii župy. Po rekonštrukcii opäť ožili Divadlo Aréna, Bratislavské bábkové divadlo a synagóga v Senci, ktorá po desaťročiach chátrania získala nové využitie ako kultúrne a komunitné centrum. V Kaštieli v Čunove sme vybudovali nadnárodné ekocentrum, ktoré spája ochranu prírody s environmentálnym vzdelávaním. Oživil sme tiež historickú záhradu pri kaštieli v Modre. Zároveň sme rozšírili kultúrnu ponuku – Divadlo Ludus získalo nový domov v kultúrnom priestore Malá scéna STU, čím sme vytvorili priestor pre mladých divadelníkov. V Pezinku sme otvorili multimediálny priestor na degustáciu vín, kde sa tradícia snúbi s modernými technológiami.

Investície do vzdelávania zostali našou prioritou. Zmodernizovali sme Strednú odbornú školu polygrafickú, kde vzniklo špičkové centrum odborného vzdelávania. Pokračujeme v príprave Kampusu zdravia a športu v Petržalke, rozbehli sme projektovanie Vinársko-ovocinárskeho kampusu v Modre a pripravujeme Kampus bioenergetiky a krajiny tvorby v Bernolákove, ktorý prepojí odborné vzdelávanie s udržateľným hospodárením v krajine. V spolupráci s mestami a obcami sme rozšírili kapacity škôl – pribudlo 355 nových tried v základných školách a 2 800 miest v materských školách. S podporou európskych fondov sme investovali do nových odborných učební, kuchýň a športovísk.

Cestná infraštruktúra prešla výraznými zmenami – zrevitalizovali sme 9 úsekov ciest v dĺžke 20 km, opravili 7 mostov a 1 svetelnú križovatku. Rozbehli sme opravy ďalších 10 úsekov ciest s celkovou dĺžkou 60 km. Cyklodoprava sa stáva pevnou súčasťou nášho dopravného plánovania – začali sme výstavbu úseku cyklotrasy v Zálesí a pripravujeme ďalšie etapy cestného obchvatu regiónu Malokarpatska. Aj v sociálnej oblasti sme priniesli významné zmeny. Otvorili sme zariadenia rodinného typu

v Častej, Dubovej, Modre, Rači a Novom Meste. V Sološnici vzniklo podporované bývanie a v Plaveckom Podhradí špecializované zariadenie pre autistov. Predstavili sme zámer revitalizácie areálu na Patrónke, ktorý sa premení na moderné sociálne a vzdelávacie centrum. V oblasti zdravotníctva sme pokračovali v preventívnych programoch – zorganizovali sme 3 očkovacie dni proti HPV vírusu, čím sme zvýšili ich celkový počet na 11.

Bratislavský kraj patrí medzi zelené regióny. V roku 2024 sme podporili 26 projektov na obnovu verejných budov s cieľom znížiť ich energetickú náročnosť a ďalších 15 projektov na zlepšenie kvality životného prostredia a adaptáciu na zmenu klímy.

Som nesmierne hrdý na prácu mojich kolegov, našich partnerov a poslancov BSK. Bratislavský samosprávny kraj opäť dokázal, že sľuby premieňa na skutky – často aj nad rámec svojich kompetencií.

Ďakujem vám všetkým za dôveru a podporu. Spoločne tvoríme lepšiu budúcnosť pre náš kraj.

Juraj Droba

predseda BSK

**PREDSEDA
BRATISLAVSKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA**

Juraj Droba

PODPREDSEDovia BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Petra Hitková

Martin Kuklovský

Alžbeta Ožvaldová

Juraj Štekláč

POSLANCI BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

**Lenka Antalová
Plavuchová**

Dušan Badinský

Jakub Badrna

Martin Barto

**Monika Beňová
Makkiová**

Ján Buocik

Peter Cmorej

Dana Čahojová

Monika Ďurajková

Oskar Dvořák

Polat Elalmis

Štefan Gašparovič

Ján Hrčka

Mária Hudáková

Tomáš Husár

Martin Chren

Juraj Jánošík

Mária Kisková

Robert Kočkovský

Tomáš Korček

Jozef Krúpa

Rudolf Kusý

Roman Mács

Marek Machata

Martin Smeja

Oliver Solga

Soňa Svoreňová

Peter Švaral

Jakub Mrva

Tünde Neszméri

Martin Patoprstý

Juraj Petrakovič

Jozef Tittel

Peter Tydlitát

Jozef Uhler

Jakub Vallo

Simona Petrik

Peter Pilinský

Milan Polešenský

Michal Rakús

Martin Vician

Lucia Vidanová

Vladimíra Vydrová

Martin Winkler

Juraj Říha

Michal Sabo

Jozef Savkuliak

Zuzana Schwartzová

Martin Zaťovič

Príhovor

riaditeľky Úradu BSK

Vážený obyvateľia Bratislavského kraja,

rok 2024 bol naozaj výnimočný. Odovzdali sme vám do užívania veľké investičné projekty, z ktorých každý je svojím spôsobom výnimočný a jedinečný. Ich dokončenie je výsledkom plánovania, systematickej práce a spolupráce, ale tiež odvahy a odhodlania robiť veci inak.

Práca na úrade nie je vždy viditeľná, no je kľúčová pre to, aby sa veci hýbali dopredu. Od prvých strategických rozhodnutí cez plánovanie financovania, projektovanie, výber dodávateľov až po samotnú realizáciu – za každou obnovenou pamiatkou, zmodernizovanou školou či opravenou cestou sú tisíce hodín práce a desiatky ľudí, ktorí denne zabezpečujú, aby naše projekty napredovali.

Bezpochyby najviac energie aj prostriedkov sme v posledných rokoch venovali záchrane a obnove historických pamiatok. Divadlo Aréna, synagóga v Senci, Bratislavské bábkové divadlo aj kaštieľ v Čunove či historická záhrada v Modre sú dnes nádhernými skvostmi nášho kraja. A nielen to. Do týchto zrekonštruovaných budov a priestranstiev sme priniesli nový obsah. Prikladom za všetky je ekocentrum v čunovskom kaštieli. To je projekt, ktorý nemá v širšom regióne konkurenciu. Svojou interaktívnou a atraktívnou expozíciou je doslova magnetom pre deti, ale aj dospelých.

Keď som spomínala, že sa snažíme robiť veci inak, chcem upriamiť vašu pozornosť na sociálne služby. V nich sme začali transformáciu – deinštitucionalizáciu –, ktorá tieto služby posúva do úplne inej dimenzie. Od Bratislavy cez Modru až po Častú sme pre klientov postavili nové a moderné domy, vďaka ktorým klienti žijú v príjemnom prostredí rodinného typu.

Rok 2024 bol otváracím, v plánovaní však nepoľavujeme. Do novej éry vstupuje vzdelávanie v Bratislavskom kraji. Prostredníctvom budovania centier odborného vzdelávania a prípravy pokračujeme v modernizácii stredných škôl. A nielen to. Kampusy, ktoré pripravujeme, nebudú len školami v tradičnom zmysle – budú to integrované vzdelávacie centrá, kde sa stretne odborná príprava, ino-

vácie a reálne potreby trhu práce. Kampus zdravia a športu v Petržalke ponúkne moderné podmienky pre budúcich zdravotníkov a športovcov, pričom prepojí teóriu s praxou v špičkovom diagnosticko-rehabilitačnom centre. Vinársko-ovocinársky kampus v Modre obnoví tradíciu tohto odvetvia na Slovensku a spojí ju s modernými technológiami a výskumom. Kampus bioenergetiky a krajiny tvorby v Bernolákove zase vytvorí vzdelávacie centrum zamerané na udržateľné hospodárenie v krajine. Každý z týchto kampusov bude miestom, kde sa teória stretáva s praxou, kde žiaci získajú nielen vedomosti, ale aj reálne skúsenosti a kompetencie potrebné pre budúcnosť.

Za každým úspechom stoja ľudia – zamestnanci úradu, odborníci, partneri z miest a obcí, poslanci zastupiteľstva, ale aj vy, ktorí nás podporujete a sledujete naše kroky. Ďakujem celému tímu BSK za prácu, ktorú vykonal, a za odhodlanie, s akým posúvame Bratislavský kraj dopredu.

Pracujeme ďalej. Kraj sa mení a ja som presvedčená, že ani najbližšie roky nepoľavíme. Už teraz sa môžete tešiť na nové a inovatívne projekty.

Patrícia Mešťan

riaditeľka Úradu BSK

Kultúra

Najväčšie investície do kultúry v histórii župy

Divadlo Aréna je jedným z najmodernejších na Slovensku

Symbolicky, 17. novembra, sme prvou premiérou po komplexnej rekonštrukcii a modernizácii technologického zázemia otvorili Divadlo Aréna. Rekonštrukcia zahŕňala búracie práce, nové základy, obnovu interiéru, reštaurátorské práce, betonárske práce na prístavkoch, novú strechu, okná a revitalizáciu celého pozemku. Najvýraznejším prídavkom je veža so zmodernizovanými technológiami pre javisko. Divadlo má po novom variabilné hľadisko, ktoré umožňuje narábať s počtom divákov. Rozšírili a zmodernizovali sme LOFT, určený pre malé javiskové formy. Vďaka exteriérovým úpravám a obnove fasády sa aktivity divadla môžu rozšíriť aj na site specific projekty. Zároveň sme otvorili Café Reinhardt, ktoré rozširuje služby divadla, a celý areál sa tak stáva centrom Tyršovho nábrežia, čím sa prepojí so Sadom Janka Kráľa. Celkové náklady na rekonštrukciu si vyžiadali vyše 12 miliónov eur.

Najvýraznejším prídavkom je veža s modernými technológiami pre javisko.

Bratislavské bábkové divadlo sme zrekonštruovali a zmodernizovali

Obnova Bratislavského bábkového divadla (BBD) bola časovo náročná a komplikovaná. Po desiatich rokoch putovania po dočasných scénach sa však BBD vrátilo v septembri 2024 na svoju domácu adresu na Dunajskú ulicu v Starom Meste v Bratislave. Divadlo sme nielen zrekonštruovali, ale aj zmodernizovali a dobudovali. Komplexne vynovená stará časť divadla je národnou kultúrnou pamiatkou. Vytvorili sme aj úplne nové priestory, teda divadelnú sálu a foyer vo dvore.

Bábkové divadlo sa vrátilo na Dunajskú ulicu.

Novinkou je výťah a zelená strecha, umiestnená nad sálou divadla. Zároveň sme inštalovali novú projekčnú, zvukovú, svetelnú a divadelnú techniku a technológie. Divadlo má rovnako zázemie pre hercov, skúšobný a workshopový priestor, kancelárie pre zamestnancov, umelecké dielne, ako aj priestor na detské tvorivé dielne. Premenu prešiel tiež foyer, kde bude po novom fungovať cukráreň s interaktívnymi prvkami. Návštevníci divadla môžu nahliadnuť aj do nového depozitára bábok. Výška investícií dosiahla 5,2 milióna eur.

Otvorili sme nový kultúrny priestor na Malej scéne

BSK získal do dlhodobého prenájmu Malú scénu STU na Dostojevského rade v Bratislave. V spolupráci s STU tak vznikol ďalší kultúrny a divadelný priestor, oslovujúci predovšetkým mladých ľudí – stredoškôľakov a vysokoškolákov. Na doskách Malej scény začalo hrať župné Divadlo Ludus. Priestor bude otvorený aj pre absolventské predstavenia župného Konzervatória, ako aj pre projekty začínajúcich divadelných a hudobných tvorcov. Okrem toho tu vznikol výstavný priestor na komorné akcie.

Synagógu v Senci sme zachránili v hodine dvanástej

Zrekonštruovaná synagóga v Senci otvorila svoje brány pre verejnosť v septembri 2024. Obnova budovy za 2,5 milióna eur sa týkala nielen historickej časti. Súčasťou bola tiež výstavba úplne novej budovy za synagógou, ako aj vytvorenie parkovej záhrady a oddychovej zóny pri synagóge. Pri rekonštrukcii dvora sa súčasne objavili zabudnuté a nesmierne vzácne rituálne kúpele mikve. Po 65 rokoch chátrania má historický klenot – senecká synagóga – nielen nový šat, ale aj nové využitie. Cieľom rekonštrukcie synagógy je popri záchrane pamiatkových hodnôt aj vytvorenie kultúrneho centra, ktoré bude saturovať potreby obyvateľov mesta Senec a tiež obyvateľov širšieho regiónu. Pôjde o rozličné formáty a žánre nadregionálneho, regionálneho, miestneho i komunitného významu. Súčasťou dostavby synagógy je tiež nový prvok – infopavilón – určený predovšetkým na komornejšie voľnočasové programy pre verejnosť a školy.

Interiér synagógy v Senci

mestách regiónu. Mimo týchto aktivít si tu možno nerušene prečítať najnovšie časopisy, knihy či študovať.

Malokarpatské múzeum vstúpilo do nového sveta degustácií vín

Malokarpatské múzeum v Pezinku predstavilo nový, unikátny typ zážitkovej degustácie vína – jedinej svojho druhu na Slovensku. Vďaka novým multimediálnym technológiám pripravilo pre návštevníkov výnimočný a nezvyčajný pocit z chutí a vôní vína. Spojením umeleckých, výtvarných a hudobných prvkov, využitím najmodernejšej projekcie, atraktívnych dronových záberov v prostredí historickej pivnice zo 17. storočia vznikol jedinečný koncept degustácie vín. Okrem toho návštevníci zábavnou formou poznávajú históriu vinohradníctva v oblasti Malých Karpát, preniknú do tajov degustačných techník, naučia sa hodnotiť víno, správne čítať etikety na fľašiach, ale dozvedia sa aj zaujímavosti z procesu výroby, skladovania i samotného predaja vína. Zážitková ochutnávka, ktorá trvá približne 90 minút, je určená tiež pre laické publikum. Úspešný projekt finančne podporil aj Bratislavský samosprávny kraj. Významnou zmenou prešla takisto vizuálna identita múzea, ktorá ho výrazne posunula medzi svetové kultúrne inštitúcie vo svojom regióne.

V synagóge ortodoxných sme objavili rituálny kúpeľ mikve a murovanú pec.

Malokarpatská knižnica v Pezinku vynovila priestory

Po rekonštrukcii oddelenia pre deti a mládež knižnica v roku 2024 vynovila aj verejnú číta-reň. Nové vybavenie zrealizovala z verejných zdrojov vďaka Fondu na podporu umenia. Knižnica pokračovala vo výstavnej činnosti a v tvorbe úspešných autorských literárno-vzdelávacích projektov ako Literatúra v radnici, čarovný program pre najmenších – Batolibrum, pravidelné klubové stretnutia Storymatici pre mládež, ale aj desiatky ďalších voľnočasových programov pre deti, mládež a seniorov, neformálnych vzdelávacích programov pre školy v Pezinku a v rôznych

Pamätáte si ešte?

Táto umelecko-vzdelávacia súťaž pre osemročné gymnáziá a stredné školy na území BSK je jedným z ťažiskových projektov vyplývajúcich z koncepcie vzdelávania oddelenia kultúry Úradu BSK. Význam projektu je najšť a vyspovedať čo najviac pamätníkov, ktorí prežili alebo poznali ľudí žijúcich v konkrétnych historických obdobiach najnovších dejín 20. a 21. storočia, a získaný príbeh potom umelecky prerozprávať do literárneho diela alebo zachytiť v krátkom dokumentárnom filme.

V roku 2024 boli vyhlásené historické témy rezonujúce v spoločnosti: Otvorené hranice, 35 rokov od nežnej revolúcie, Povedali o SNP, Otvorené hranice, 80 rokov od vypuknutia SNP. K témam vznikli aj dva podcasty s odborníkmi, zverejnené na web stránke BSK. Víťazné práce študentov doplnia „živé učebnice“ a poslúžia ako autentické rozprávania obohacujúce vyučovacie hodiny dejepisu, občianskej náuky, etiky, estetiky, umenia a kultúry. Projekt je reťazovým odovzdávaním poznatkov a vzácných myšlienok stále žijúcej generácie, ktorá má k témam čo povedať a tým aj prispieť k zachovaniu kolektívnej pamäti národa. Podporuje tvorivosť a vedomosti študentov na území Bratislavského samosprávneho kraja.

Pocta dedičstvu a otvorenie kultúrno-kreatívneho centra v synagóge Senec

Zámerom festivalu Pocta dedičstvu bola podpora cezhraničnej spolupráce a vytvorenie symbiózy zapojených organizácií založených na dôvere. Projekt sa uskutočnil pri príležitosti otvorenia nového kultúrno-kreatívneho centra v rámci zrekonštruovanej synagógy v Senci, čím sa upevnil cezhraničný význam objektu. Projekt nadviazal na ústrednú myšlienku pripravovanej expozície v synagóge – Spoznajme sa! Hlavným kultúrnym príspevkom projektu bolo otvorenie synagógy Senec ako kultúrneho centra a sprievodné podujatia vo verejnom priestore. Počas 7 festivalových dní bol program zložený z výstav, prednášok, koncertov, predstavení a vystúpení osobností judaizmu a hviezd židovskej kultúry zo Slovenska, z Česka a Maďarska.

Prvý ročník festivalu židovskej kultúry – Shalom Chaverim

V spolupráci s Ústredným zväzom židovských náboženských obcí a so Židovskou náboženskou obcou Bratislava sme zorganizovali 1. ročník festivalu židovskej kultúry Shalom Chaverim, ktorý sa konal od 9. do 16. septembra. Išlo o multižánrové podujatie, v rámci ktorého na území kraja (Bratislava, Senec, Rožňav, Malacky a Modra) prebehlo množstvo koncertov, výstav, divadelných predstavení, stand-upov či premietaní filmov a diskusií, venovaných fenoménu židovskej kultúry a jeho vplyvom a fúziám s väčšinovou kultúrou.

Judaizmus a kresťanstvo – Spoznajme sa!

Beseda Judaizmus a kresťanstvo – Spoznajme sa! vznikla ako prvý neformálny vzdelávací program zameraný na jednu z hlavných funkcií synagógy ako kultúrneho centra v Senci a širšom regióne. Pilotný program,

Synagóga vo Svätom Jure má výnimočné miesto v kontexte historického a kultúrneho dedičstva Slovenska.

zámerne venovaný žiakom stredných škôl, priniesol myšlienky vzácných hostí – troch významných autorít. Publikum sa malo možnosť stretnúť s rabinom Mišom Kapustinom – ÚZ ŽNO v Slovenskej republike, prof. Františkom Ábelom – kňazom a vysokoškolským pedagógom z Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK a Dr. theol. Karolom Moravčíkom – farárom a publicistom. Dialóg sa odvíjal na tému spoločného základu a rozdielov judaizmu a kresťanstva. Beseda sa niesla v duchu uznávaných hodnôt v judaizme a kresťanstve a vysvetlila fakt, že judaizmus je základom kresťanstva. Priniesla vysvetlenie vzniku synagógy, jej významu pre židovské obyvateľstvo. Žiaci sa dozvedeli o jej usporiadaní a porovnaní s kresťanskými kostolmi. Zaujímavé bolo pre študentov sledovať príbehy židovskej komunity v Senci v spojitosti so synagógou, školou či s rabinátom. Vyvrcholením vzdelávacích aktivít je vznik krátko film s rovnomeným názvom Judaizmus a kresťanstvo – Spoznajme sa!

Zachraňujeme synagógu vo Svätom Jure

Synagóga vo Svätom Jure má výnimočné miesto v kontexte historického a kultúrneho dedičstva Slovenska. V tejto národnej kultúrnej pamiatke v minulosti pôsobil významný rabin Chatam Sofer.

Doposiaľ sme zrealizovali statický prieskum a posudok pre potreby nevyhnutnej sanácie krovu. Uskutočnili sme architektonicko-historický výskum, ktorý ukázal ďalší postup obnovy. Rovnako sme na pamiatke uskutočnili reštaurátorský výskum v súvislosti s remeselnou-umelckými prácami.

Rok 2024 sme zavŕšili architektonickou súťažou návrhov. Skupina autorov z ateliéru FVA ako víťaz pracuje na realizačnom projekte pre finálnu rekonštrukciu pamiatky. Do súťaže bolo prihlásených 18 návrhov. BSK finančne ocenil prvé tri a štvrtému udelil odmenu.

Geocachingová hra o Hartmutovi Tautzovi spája históriu, cyklistiku a dobrodružstvo.

Cyklovýlet venovaný železnej opone

V spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu sme pre obyvateľov a návštevníkov kraja v auguste pripravili cyklovýlet venovaný železnej opone. Témou boli petržalské dotyky s totalitou, ktoré nám pri jednotlivých zastávkach odborným výkladom približoval archivár Ústavu pamäti národa a náš pravidelný sprievodca, odborník na železnú oponu, Peter Mikle. V hojnom počte sme sa od pamätníka Hartmuta Tautza vydali spoznávať bývalé signálne pohraničiarne cesty a objavovať posledné existujúce stopy komunistickej totality. Bohatosť príbehov a spoznávanie nových, neznámych zákutí železnej opony nám všetkým sprijemnilo a obohatilo horúcu letnú nedeľu.

Víkend zatvorených hraníc

Výročie nežnej revolúcie si každoročne pripomínáme v novembri. Výnimočné podujatie

s názvom Víkend zatvorených hraníc, ktorého súčasťou bol aj v roku 2024 špeciálny sprievodný program a spomienkový ceremoniál, organizujeme každoročne pod Cyklomostom slobody v Devínskej Novej Vsi.

Umenie vo verejnom priestore Bratislavského kraja

Pre verejnosť sme sprístupnili mapový portál Umenia vo verejnom priestore Bratislavského kraja. Dostupný je na webovej stránke mapy.bratislavskykraj.sk a momentálne obsahuje 60 odborne spracovaných textov spolu s reprodukciami vyskúmaných diel nachádzajúcich sa v budovách a na pozemkoch vo vlastníctve BSK. Cieľom tejto interaktívnej webovej aplikácie je ochrana a popularizácia umenia hlavného mesta a kraja. Toto systematické mapovanie nám umožnilo objaviť príbehy a významy, ktoré sú skryté za vznikom jednotlivých artefaktov. V systematickom mapovaní a výskume umeleckých diel

Umelecké diela vo verejnom i v neverejnom priestore BSK s kurátorským sprievodom

v kraji pokračujeme v spolupráci s odborníkmi a kunsthistorikmi.

Autobusom za umením

Tento projekt si kladie za cieľ oboznámiť verejnosť s okruhom zmapovaných umeleckých diel v Bratislavskom kraji, ich umeleckou hodnotou, ako aj autormi. Nechceme zostať len v rovine internetovej prezentácie, ale chceme ísť aj do terénu – spoznávať a zoznamovať sa s umením priamo na mieste. Nenásilnou a zážitkovou formou tak zvyšujeme povedomie, vnímavosť a vzdelanie verejnosti o živom kultúrnom dedičstve v našom kraji.

Rozlúčka s kultúrnym letom

V neformálnom prostredí Námestia slobody, oživeného zrekonštruovanou fontánou Družba, návštevníci a návštevníčky mohli vychutnať veľkolepý rozlúčkový program

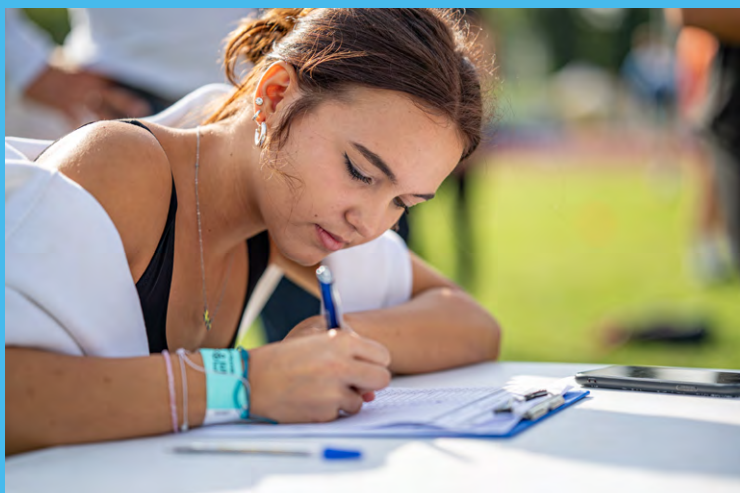
s Bratislavským kultúrnym letom. Podujatie organizovalo BKIS v spolupráci s hlavným mestom Bratislava, so Slovenskou filharmóniou, s Umeleckým súborom Lúčnica,

Umelecké diela inšpirujú a obohacujú život.

Bratislavským samosprávnym krajom, Bratislavskou organizáciou cestovného ruchu, so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, s Ministerstvom kultúry SR a s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu SR.

Školstvo

Budujeme školy
na kvalitatívnej úrovni
21. storočia

Záujem o župné stredné školy naďalej rastie

V roku 2024 bolo podaných na štúdium na stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK viac ako 18-tisíc prihlášok. V porovnaní s minulým rokom je to nárast o 8 %. Na jedno určené miesto na župných školách tak pripadá priemerne 3,15 prihlášky. Záujem rastie aj o bilingválne štúdium. BSK ho poskytuje nielen na gymnáziách a obchodnej akadémii, ale aj v študijnom programe bilingválne technické lýceum na troch technických odborných školách v Bratislave (experiment pre oblasť chémie, strojárstva a elektrotechniky).

Otvorili sme nové študijné odbory ako ekonomické lýceum, informačné a sieťové technológie, inteligentné technológie, programovanie digitálnych technológií, dizajn interiéru, sklársky dizajn, barbier či ochrana osôb a majetku. Spojená škola Pankúchova v rámci formátu International Baccalaureate Diploma realizuje vzdelávacie programy PYP, MYP a DP. Naše školy sú navyše úspešné v projektoch a vo výzvach programu Erasmus+, ESF a v mnohých iných.

Duševné zdravie na stredných školách BSK

Aj v roku 2024 sme spolupracovali s odborníkmi v oblasti krízovej intervencie a psychologického poradenstva na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. Cieľom bolo vzdelávanie zamestnancov škôl a školských zariadení, poskytovanie psychologickej podpory a krízovej intervencie. Na spoločných aktivitách sa učili včasne identifikovať a riešiť problémy žiakov, podporiť ich duševnú pohodu a vytvoriť bezpečné prostredie na školách. Prostredníctvom školení, workshopov a individuálnych konzultácií sme pomohli pedagógom, rodičom aj žiakom zvládnuť náročné situácie.

Optimalizujeme sieť stredných škôl

V roku 2024 sme pokračovali v optimalizácii a racionalizácii siete stredných škôl. Jej cieľom je koncentrácia kvalitného ľudského kapitálu, materiálno-technického vybavenia a know-how s cieľom vytvárania centier excelentnos-

ti, centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP) a zvyšovania kvality samotného vzdelávacieho procesu. Zámerom je aj zhodnotenie nehnuteľného majetku župy v rámci existujúcej infraštruktúry škôl a školských zariadení, ktorý je z veľkej časti energeticky náročný a dlhodobo finančne neudržateľný. V rámci tohto procesu boli k 31. 8. 2024 zrušené tri stredné odborné školy, ktorých žiaci a zamestnanci prestúpili na iné školy rovnakého zamerania. Dve stredné školy v Pezinku sa spojili do jednej Spojenej školy. V druhej fáze pripravujeme zrušenie troch spojených škôl a ich transformáciu na strednú odbornú školu, prípadne na školu umeleckého priemyslu. V roku 2025 chystáme tretiu fázu optimalizácie siete škôl, ktorá sa bude realizovať v roku 2026, respektíve 2027. Tri stredné odborné školy sa zlúčia s inými strednými školami s rovnakými či príbuznými odbormi a vytvorí sa tým predpoklad na budovanie veľkých škôl s vyšším počtom žiakov, ktoré budú pripravovať absolventov pre danú oblasť hospodárstva v súlade s potrebami trhu práce. Koncept SMART definuje funkcie a princípy, ktoré by škola 21. storočia mala plniť, vrátane konceptu kampusu – integrovaného špecializovaného vzdelávacieho centra.

**Naše COVP sú školami
21. storočia.**

Budujeme centrá odborného vzdelávania a prípravy

Naše COVP sú na kvalitatívnej úrovni školami 21. storočia. Moderné priestory a vybavenie prispievajú k rozvoju žiakov, pedagógov a ponúkajú možnosti na celoživotné vzdelávanie v podmienkach podobných podnikateľskému prostrediu. Zlepšujeme tak nielen kvalitu odborného vzdelávania, ale aj zvyšujeme počet žiakov na praktickom vyučovaní. Vďaka bezbariérovosti podporujeme inklúziu. Centrá sú navyše energeticky efektívne.

COVP – Spojená škola v Ivanke pri Dunaji

Moderné COVP na SOŠ polygrafickej

Moderné COVP v Zálesí

Zrekonštruované odborné pracovisko v Zálesí a moderné COVP pre oblasť poľnohospodárstva a rozvoja vidieka už slúži žiakom Spojenej školy v Ivanke pri Dunaji. Areál po novom disponuje moderným materiálo-technickým vybavením. Škola pripravuje žiakov na prácu v odboroch, ako sú agropodnikanie, poľnohospodárstvo či veterinárne zdravotníctvo. Projekt bol podporený z prostriedkov IROP 2014 – 2020.

COVP na Harmincovej už slúži žiakom

Zrekonštruované COVP SOŠ gastronómie a hotelových služieb v Dúbravke už slúži žiakom a zamestnancom v oblasti potravinárstva. Objekt prešiel komplexnou rekonštrukciou vrátane obstarania nového materiálo-technického vybavenia do jednotlivých učební teoretického a praktického vyučovania odborných predmetov. Projekt bol podporený z prostriedkov IROP 2014 – 2020.

Moderné COVP na SOŠ polygrafickej

S cieľom zabezpečiť kvalitné praktické vyučovanie a zvýšiť pripravenosť žiakov pre potreby trhu práce sme v septembri slávnostne otvorili COVP v oblasti polygrafie. Rekonštrukcia okrem modernizácie priestorov a materiálo-technického vybavenia zahŕňala výmenu vnútorných povrchov a obkladov, zateplenie konštrukcie, výmenu rozvodov technológií, vykurovania a zdravotníckej. Budova je po novom bezbarierová. Projekt bol podporený z prostriedkov IROP 2014 – 2020.

COVP Hálova 16

V apríli sme začali projekčné práce na rekonštrukciu a modernizáciu SPŠ elektrotechnickej. Po novom bude rozšírená o ďalšie štyri odborné učebne spolu so zariadením na výučbu v oblasti elektroniky, sieťových technológií a programovania. V novembri sme získali stavebné povolenie na rekonštrukciu priestorov a taktiež bol Radou partnerstva schválený projektový zámer.

Kampusy – projekty integrovaných špecializovaných vzdelávacích centier

Atraktívne a moderné. Takto si predstavujeme stredné školstvo v Bratislavskom kraji. Po tom, ako sme spustili konkrétne aktivity, aby odborné školstvo dosiahlo úroveň zodpovedajúcu 21. storočiu, sa posúvame ešte o úroveň vyššie a pripravujeme kampusy.

Posúvame sa o úroveň vyššie, pripravujeme kampusy.

Kampus zdravia a športu v Petržalke

Sme opäť o pár krokov bližšie k vybudovaniu moderného kampusu zdravia a športu zame-

Kampus prepojí aktivity stredoškolského vzdelávania, profesionálnej športovej prípravy i diagnosticko-rehabilitačného a výskumného pracoviska, zameraného na prevenciu a osvetu verejného zdravia.

raného na segment zdravotníckeho vzdelávania, predovšetkým v odboroch asistent výživy, masér a fyzioterapeut, ktoré sú obsahovo prepojené profesionálnou športovou prípravou a vytvárajú priestor na vedecko-výskumné aktivity v oblasti rehabilitácie a regenerácie športovcov, ako aj v oblasti zdravého životného štýlu a liečby civilizačných ochorení v spolupráci s relevantnými partnermi z akademickej sféry (FTVŠ UK, Biomedicínske centrum SAV). Vo februári sme začali s inžiniersko-geologickými prácami a s prípravou projektovej dokumentácie. V júli bol úspešne ukončený proces posudzovania vplyvov na životné prostredie pre celý areál kampusu. Získanie územného rozhodnutia na objekty: hlavný objekt školy, internát a areál očakávame v 2Q 2025. Aktuálne máme vypracovanú dokumentáciu pre územné rozhodnutie a sme v procese získania povolenia.

Vinársko-ovocinársky kampus v Modre

Modernej podpory v kraji sa dočká aj vinohradníctvo a vinárstvo. Novovybudovaný kampus v Modre bude zahŕňať školu, internát, odborné pracoviská, výskumné zariadenia, vínnu pivnicu, zázemie pre vinárov, ovocinárov a vedcov v oblasti potravinárstva. Okrem toho bude slúžiť ako inovatívne centrum pre stredoškolské a celoživotné vzdelávanie, zamerané na zavádzanie moderných technológií a inovácií. Súčasťou projektu je i výskum pôvodných odrôd viniča a novošlachtencov.

V januári prebehla pasportizácia budovy internátu a geodetické zameranie celého areálu.

V septembri ideový zámer schválilo zastupiteľstvo BSK. Dôležitosť projektu bola potvrdená októbrovým podpisom Memoranda o spolupráci v oblasti vedy, výskumu, vzdelávania a podpory vinohradníckeho, vinárskeho a ovocinárskeho sektora v SR. Memorandum podpísali Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo životného prostredia SR, BSK, mesto Modra, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. V novembri projektový zámer schválila aj Rada partnerstva.

Na decembrovej konferencii v Modre sme projekt predstavili širokej verejnosti. Súčasne sme spustili Vinársku akadémiu, zameranú na podporu vinárskej kultúry, vzdelávania a inovácií v oblasti vinohradníctva a vinárstva.

Kampus bioenergetiky a krajiny tvorby

V rámci optimalizácie a racionalizácie siete stredných škôl bude SOŠ záhradnícka v Malinove zaradená pod Spojenú školu v Ivanke pri Dunaji. Nové pracovisko bude umiestnené na pôde SOŠ agrotechnickej J. A. Gagarina v Bernolákove. V druhej polovici roka sme začali s projekčnými prácami na odborných pracoviskách, pričom ich dokončenie sa očakáva v 1. štvrťroku 2025. Následne budeme pokračovať v získavaní povolení na realizáciu stavebných prác. V novembri 2024 schválila Rada partnerstva projektový zámer modernizácie a výstavby kampusu, čím sa projekt dostal bližšie k naplneniu vízie integrovaného vzdelávacieho centra pre bioenergetiku a krajiny tvorby.

Piaty ročník Učiteľského pikniku vyšiel opäť na výbornú.

Oceňovanie žiakov stredných škôl BSK

Na ceste k centrárn excelentnosti

Otvorili sme rokovania o zapojení sa do národného projektu Centrá excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy. Tieto kroky predstavujú významný posun v reforme odborného vzdelávania a prípravy, ktorá zohľadňuje potreby modernej doby a požiadavky trhu práce.

V septembri sme podpísali Memorandum o spolupráci pri implementácii so zapojením Štátneho inštitútu odborného vzdelávania (národný koordinátor odborného vzdelávania a prípravy), Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (garant odborného vzdelávania a prípravy zo strany zamestnávateľov), BSK, SOŠ vinársko-ovocinárskej v Modre a SOŠ pôdohospodárskej a veterinárnej v Ivanke pri Dunaji. Následne v novembri medzi Štátnym inštitútom odborného vzdelávania, Republikovou úniou zamestnávateľov, IT Asociáciou Slovenska, Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou a SOŠ elektrotechnickou Hálova 16.

Našich učiteľov si vážime

Pri príležitosti Dňa učiteľov sme ako každý rok ocenili 20 najlepších pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. Slávnostné oceňovanie je poctou povolaniu učiteľa a zá-

roveň si ním pripomíname všetkých pracovníkov našich škôl a školských zariadení, ktorí prispievajú k výchove mladých ľudí, formujú ich názory a zručnosti pre ďalší úspešný život. Tento rok sme dostali 48 nominácií zo 44 škôl a školských zariadení, čo svedčí o veľkosti a kvalite pedagogických tímov v našom kraji. Ako poďakovanie sme pre učiteľov zorganizovali už 5. ročník Učiteľského pikniku. Zároveň je to príležitosť na stretávanie sa učiteľov – kolegov z rôznych škôl. Môžu sa tu porozprávať, ale aj zmerať si sily pri športovom súťažení. Disciplíny sú pre všetky výkonnostné kategórie, takže záleží len na učiteľoch, či si odnesú do školy víťazný pohár, alebo iba pekný zážitok. Už po piatykrát sme pre zamestnancov našich škôl zorganizovali Učiteľskú kapustnicu, ktorá sa niesla v duchu adventu a koncoročného uzatvárania pracovných povinností. Aj takouto formou oceňujeme odborné a ľudské kvality našich učiteľov a zamestnancov škôl a školských zariadení.

Benefity pre učiteľov

- Platíme za prácu so žiakmi po vyučovaní. Od apríla 2018 sme za mimovyučovaciu činnosť vyplatili viac ako 3 milióny eur.
- Každý pedagóg má možnosť zvýšiť si kvalifikáciu na jazykovom kurze. Túto možnosť pravidelne využíva viac ako 300 z nich.
- 100 eur k platu začínajúcim pedagógom a príplatok až do výšky 200 eur pre učiteľov

v inovatívnych a bilingválnych odboroch.

- Platíme náklady na doplňujúce pedagogické a rozširujúce štúdium.
- Od septembra 2021 prispievame 50 % na ročný celosieťový lístok MHD.

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania

Tento dokument si dáva za cieľ pokračovať vo zvyšovaní kvality škôl a školských zariadení, zvyšovaní ohodnotenia a postavenia učiteľov a zamestnancov škôl a školských zariadení, v zefektívňovaní siete škôl v kraji. Aj naďalej chceme vystupovať ako zodpovedný partner všetkých škôl a zriaďovateľov, ktorý je ústretový k zamestnávateľom.

Benefity pre žiakov

Atraktivnosť župných škôl zvyšujeme aj pridanou hodnotou v podobe rôznych benefitov. Žiaci zapojení do duálneho vzdelávania, ako aj zo sociálne znevýhodneného prostredia majú u nás dostupnejšie nielen obеды, ale aj ubytovanie.

Najlepší žiaci si zaslúžia pozornosť

Aj preto sme už šiesty rok oceňovali ich výnimočné výsledky a aktívnu prezentáciu školy doma a v zahraničí. Na sklonku školského roka si v priestoroch Úradu BSK prišlo preveriť ocenenie spolu 54 žiakov z každej župy školy.

Práca so školskými parlamentmi

BSK v spolupráci s Národným inštitútom vzdelávania a mládeže zorganizoval workshopy o prezentačných zručnostiach pre členov stredoškolských parlamentov. Na oboch podujatiach sa zúčastnili žiaci z 22 škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. Žiaci rozvíjali zručnosti ako vystupovanie pred publikom, práca s hlasom, zvládanie stresu a umenie obhajovať postoje a záujmy školských parlamentov.

Neformálne vzdelávanie a rozvoj kritického myslenia

Príležitosť absolvovať výlet do Múzea holokaustu v Seredi či usporiadanie prednášky o. z. Living memory priamo v škole využíva množstvo škôl. Odborné diskusie na témy totalitných režimov, tolerancie a extrémizmu sú ne tradičnou formou neformálneho zážitkového učenia, pri ktorej žiaci dostávajú potrebné informácie na podklade faktov a kontextu historických udalostí s odborným výkladom. Rozvíjajú si tak nielen kritické myslenie, ale aj morálne hodnoty, čo je v dnešnej dobe viac než potrebné.

Pomáhame rodinám v núdzi

Projekt Vyčarujeme úsmev rodinám s deťmi organizácie Rotary klub Bratislava v spolupráci s obchodným centrom Tesco Zlaté piesky, nad ktorým prevzal záštitu predseda BSK Juraj Drobá, sa realizuje od mája 2021 a úspešne pokračoval aj v roku 2024. Pro-

jekt je zameraný na pomoc rodinám v núdzi a osamelým rodičom v nepriaznivej sociálnej a náročnej životnej situácii. Ponúka možnosť nákupu potravín, odevov, obuvi, drogérie, potrieb do domácnosti a podobne v obchodnom centre Tesco Zlaté piesky v maximálnej hodnote 650 eur. Tento rok sme vďaka projektu pomohli šestnástim rodinám.

Deň župných škôl

Chemici, kuchári, pekári, informatici, elektrotechnici, kvetníci či kaderníci na jednom mieste. Opätovne sme pripravili prezentáciu stredných škôl. Obľúbené podujatie Deň župných škôl sa uskutočnilo v bratislavskom nákupno-zábavnom centre Bory Mall. Žiaci základných škôl, rodičia, pedagógovia, výchovní poradcovia, ako aj široká verejnosť tak mohli stredoškólakom a pedagógom župných stredných škôl kľásť počas celého dňa zvedavé a zaujímavé otázky. Na verejnom podujatí sa budúci stredoškólači aj rodičia oboznámili s ponukou takmer 50 stredných škôl v kraji. Vďaka tomu sa ľahšie zorientujú v širokej ponuke a môžu si vybrať správnu školu – teda takú, ktorá ich zaujme a bude baviť.

Participatívne rozpočty v školách

V roku 2024 sa nám podarilo otvoriť pre školy už 4. ročník projektu participatívnych rozpočtov, ktoré ponúkajú možnosti žiakom župných stredných škôl prispôsobiť život

v škole svojim potrebám. Zlepšením školského prostredia sa zlepšuje aj všeobecná spoločenská klíma v škole, povzbudzujeme ich samostatnosť, zodpovednosť v rozhodovaní sa a realizácii projektov, ako aj umožňujeme prvotné skúsenosti s projektovou činnosťou a vykazovaním.

Projektová činnosť škôl

Medzi stabilné projekty, do ktorých sa župné školy pravidelne prihlasujú, sú výzvy z programu Erasmus+. V roku 2024 bolo spolu v dvoch výzvach zapojených 23 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, pričom celková výška finančných prostriedkov pre tieto školy a ich projekty predstavovala takmer 1,5 milióna eur.

Ďalším veľkým projektom, do ktorého máme v roku 2024 zapojených 30 škôl, je národný projekt Pomáhajúce profesie. Tento projekt pomáha stabilizovať a rozširovať činnosť školských podporných tímov, asistentov učiteľa či školských digitálnych koordinátorov.

Naše školy sa pravidelne zapájajú aj do ďalších rozvojových projektov vyhlasovateľov, ako napr. MŠVVM SR, ale aj do menších projektov donorov zo súkromného sektora, ako sú rôzne grantové schémy či nadácie.

Projekt Škola škole

Cieľom tejto iniciatívy BSK je podporiť vzájomnú spoluprácu medzi školami a školskými

zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK s cieľom vzájomného prospechu zo spoločných aktivít, skvalitnenia vzťahov medzi školami, vzájomného spoznania sa a zapojenia pedagogického zboru a žiakov do spoločných, resp. recipročných aktivít. V tomto ročníku školy zrealizovali workshopy s rôznymi tematikami, ako napr. hygiena učenia zo psychologického hľadiska, psychické zdravie, telesný rozvoj, prvá pomoc, zveľadili si prostredie, navzájom si pomohli pri tvorbe webovej stránky, vypracovali propagačné materiály, materiály na výučbu, didaktické pomôcky, ale aj videá na spropagovanie svojej školy. Prostredníctvom projektu Škola škole bolo za školský rok 2023/2024 podporených 15 projektov za viac ako 23 000 €.

Mládež a šport

Podpora mládeže a športu

Prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na rok 2024 sme opätovne podporili projekty zamerané na rozvoj športu

a prácu s mládežou. V rámci rozvoja športu bolo podporených 69 projektov v celkovej výške 168 000 €. V oblasti práce s mládežou to bolo 17 projektov podporených sumou 42 000 €.

Skvalitnenie športovania v školách

Aj v tomto roku sa nám podarilo zrealizovať projekt Otvorená škola – oblasť športu, zameraný na podporu a skvalitnenie športu v školách. Až 37 škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK si tak malo možnosť doplniť materiálne vybavenie, zrealizovať drobné opravy v telocvičniach a vo vonkajších areáloch či zorganizovať celoškolské športové dni v celkovej sume 150 000 €.

Školské areály aj naďalej sprístupňujeme verejnosti

V rámci projektu Otvorená škola – oblasť športu – otvorenie školského areálu získali naše školy a školské zariadenia finančné prostriedky na náklady spojené so sprístupnením školských areálov pre širokú verejnosť. V tomto roku svoje areály sprístupnilo 10 škôl a boli im poskytnuté prostriedky z rozpočtu BSK na náklady spojené so správou a s bežnou údržbou vo výške takmer 107 000 €. Aj takouto formou rozširujeme ponuku aktívneho trávenia voľného času pre deti, mládež a obyvateľov kraja.

Župný športový deň stredoškólačkov

S cieľom podporiť šport, záujem o pohybo-

**V rámci rozvoja športu
boli podporené projekty
vo výške 168 000 €.**

Najúspešnejších športovcov, športovkyne a športové kolektívy Bratislavského kraja pravidelne oceňujeme v spolupráci s mestom Bratislava.

vé aktivity, rozvíjať tímového ducha, odhodlanie, disciplínu a pevnú vôľu sme v športovom areáli na Mladej garde zorganizovali už 5. ročník tohto obľúbeného podujatia. Viac ako 1 300 súťažiacich žiakov si mohlo zmerať sily vo viacerých disciplínach: volejbal, florbal, futbal, plážový volejbal, vedomostná súťaž či 3 × 3 basketbal. Žiaci si mohli zasúťažiť aj v atletických disciplínach ako beh na 100 m, beh na 800 m, MIX štafeta 4 × 100 m a skok do diaľky.

Stredoškolská liga v malom futbale

V spolupráci so Slovenským zväzom malého futbalu sme zorganizovali 2. ročník Stredoškolskej ligy v malom futbale v Bratislavskom kraji. V športovom areáli pri SPŠ elektrotechnickej Karola Adlera sa stretlo až 52 tímov v dvoch kategóriách. Víťazným družstvom v kategórii chlapci sa stala OA Nevádzová, v kategórii dievčatá to bola OA Dudova, rovnako z Bratislavy.

Footgolfový turnaj stredných škôl BSK

Turnaj vo footgolfe je jedným z mnohých podujatí, ktoré BSK organizuje s cieľom priblížiť mladým ľuďom rôzne športové disciplíny a motivovať ich k aktívnemu tráveniu voľného času. Footgolf je v tomto smere ideálnym športom, keďže kombinuje populárny futbal s elegantným golfom, čím vytvára dynamickejšiu a zábavnú alternatívu tradičných športov. Podujatie sa uskutočnilo v golfovom areáli v Bernolákove, zúčastnili sa na ňom žiaci 16 škôl a zašportovať si mohli aj ich učitelia.

Bratislavská cena za šport

V spolupráci s mestom Bratislava každoročne udeľujeme ceny za šport pre našich najúspešnejších športovcov. Medzi ocenenými športovcami sa ocitli medailisti z olympijských a paralympijských hier, ako aj z majstrovstiev sveta. Plakety boli odovzdané v kategóriách športový odborník, junior, talent, zdravotne znevýhodnený športovec, dospelý pre olympijské a neolympijské športy, ale aj v kategórii kolektív.

Na župnom športovom dni si zmeralo sily viac ako 1 300 súťažiacich stredoškolákov z Bratislavského kraja.

Sociálna starostlivosť

Vytvárame skutočný domov pre najodkázanejších. Naše služby sú kvalitné a adresné

Župné zariadenia prešli významnými zmenami – po novom sú moderné, kvalitné a dôstojné.

Pokračujeme v transformácii zariadení sociálnych služieb

V roku 2024 sme završili deinštitucionalizáciu a transformáciu Centra sociálnych služieb MEREMA (CSS MEREMA) v Modre. Prijímatelia sociálnych služieb sa presťahovali do novopostavených nízkokapacitných domov v obci Častá a Dubová, komplexne zrekonštruovaného objektu Modra-Kráľová a do zakúpeného a zrekonštruovaného domu v Modre. Pre život prijímateľov sociálnych služieb to znamená komfortnejšie bývanie komunitného typu, ako aj prístup rešpektujúci ich individuálne potreby a sociálne vzťahy v prirodzenom prostredí. Pre časť prijímateľov CSS Rača sme zrekonštruovali objekt na Strelkovej ulici a postavili nový dvojdom rodinného typu na Račianskej ulici, rovnako v Bratislave. Projekt bol realizovaný za finančnej pomoci EÚ prostredníctvom IROP 2014 – 2020.

Špecializované zariadenie pre dospelé osoby s pervazívnou vývinovou poruchou

Pokračovali sme v príprave projektu výstavby špecializovaného zariadenia na Znievskej ulici v Bratislave. S ohľadom na zvyšujúci sa počet diagnostikovaných osôb, zabezpečenie zlepšenia dostupnosti služieb, zníženie tlaku na existujúce zariadenia a zlepšenie kvality života osobám s týmto zdravotným postihnutím bola upravená projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie. Kapacity zariadenia

pre poskytovanie sociálnej služby celoročnou pobytovou formou navýšime na najvyšší možný počet lôžok, rešpektujúc platnú legislatívu a komfort budúcich prijímateľov, čím zároveň podporíme i rodiny nachádzajúce sa v náročnej situácii, ktorá si vyžaduje pomoc a podporu špecializovaných odborníkov. Je to ďalšie z riešení BSK, ktoré pomôže naplniť požiadavky na kvalitnú a dostupnú starostlivosť v kraji. Po vydaní záväzného územného rozhodnutia podáme žiadosť o stavebné povolenie s predpokladom ukončenia v septembri 2025.

Sociálno-zdravotné zariadenia v Záhorskej Bystrici

Pre Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov (DSS a ZpS) Kaštieľ v Stupave máme v pláne vybudovať dve nízkokapacitné zariadenia v Záhorskej Bystrici. Objekty pre maximálne 30 prijímateľov budú rešpektovať súkromie a nároky prijímateľov sociálnych služieb, integrujúce sociálnu a zdravotnú starostlivosť. Počas roka 2024 sme vypracovali projektovú dokumentáciu, plánovaným termínom získania stavebného povolenia je koniec roka 2025.

Rozširujeme poskytované druhy sociálnych služieb

Počas roka 2024 začal GAUDEAMUS – zariadenie komunitnej rehabilitácie v Bratislave poskytovať prepravnú službu s cieľom zabezpečiť odľahčenie zamestnancov zariadení so-

Novopostavený dvojdom na Račianskej ulici rešpektuje individuálne potreby našich prijímateľov sociálnych služieb.

Za pomoc pri povodniach ďakujeme aj dobrovoľným hasičom v Stupave.

ciálnych služieb a rodinných príslušníkov pri preprave a sprevádzaní prijímateľov sociálnej služby na lekárske vyšetrenia a pri vybavovaní úradných a iných občianskych záležitostí a pod. Zo 174 nových a opakovaných žiadostí zariadenie prepravilo spolu 43 prijímateľov. Najazdili viac ako 5 000 kilometrov.

Súčasťou transformácie CSS MEREMA v Modre bolo začatie poskytovania ďalšej sociálnej služby, ktorou je podpora samostatného bývania. Je zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzania a riešenia krízových situácií a podporu spoločensky primeraného správania dospelého človeka v jej domácom prostredí.

Okrem CSS MEREMA v našom kraji poskytovali sociálnu službu podpora samostatného bývania aj neverejní poskytovatelia. BSK v roku 2024 poskytol finančný príspevok 4 neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby vo výške viac ako 90-tisíc eur. Sociálnu službu zariadenie podporovaného bývania začalo v zrekonštruovaných priestoroch rodinného domu v Sološnici poskytovať župné Zariadenie sociálnych služieb Pod hradom v Plaveckom Podhradí. Cieľom je usmerňovanie a monitorovanie prijímateľa sociálnej služby pri zabezpečovaní sebaobslužných

úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v zariadení a základných sociálnych aktivít v rámci dohľadu odborného personálu. Kapacita zariadenia je 6 prijímateľov.

V roku 2024 začali župné zariadenia sociálnych služieb poskytovať odľahčovaciu službu. Ide o podpornú službu pre fyzické osoby, ktoré opatrujú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a je im poskytovaný peňažný príspevok na opatrovanie. Vytvárame tak priestor na odpočinok a regeneráciu síl pre osobu, ktorá opatruje. V roku 2024 sa služba poskytla 5 osobám.

Povodeň

DSS a ZpS Kaštieľ v Stupave zasiahla septembrová povodeň. Celé nulté podlažie vrátane administratívnej časti bolo pod vodou. Zariadenie muselo dočasne prerušiť prevádzku jedálne, kuchyne a pracovne. Vďaka rýchlej pomoci dobrovoľných hasičov v Stupave nebolo potrebné evakuovať 160 prijímateľov sociálnej služby. Objekt zasobovali potravinami, vodou a liekmi na člnu.

Publikácie, dokumenty a stratégie

Prevenencia a eliminácia násillia páchaného na ženách

Pokračujeme v naplňaní cieľov a v plnení úloh Regionálneho akčného plánu BSK na

prevenciu a elimináciu násillia páchaného na ženách, ktorého prioritou je poskytovanie pomoci, podpory a skvalitňovanie bezpečnosti a ochrany žien ohrozených násillím alebo zažívajúcich násillie a ich detí.

Na zamestnancoch v sociálnych službách nám záleží

BSK má vo svojej pôsobnosti 14 zariadení sociálnych služieb, v ktorých pracuje vyše 1 000 zamestnancov. Mnohí z nich vykonávajú nesmierne náročnú prácu zodpovedne, s láskou a oduševnením. Za ľudský prístup, osobné a pracovné nasadenie a ochotu pomáhať druhým im patrí veľká vďaka. Sú nám všetkým vzorom. V Bratislavskom kraji máme takmer 140 zariadení sociálnych služieb, ktoré sú zriadené neziskovými organizáciami, občianskymi združeniami, cirkvou, mestami, obcami a spoločnosťami s ručením obmedzeným. Aj v týchto zariadeniach sú zamestnaní ľudia, ktorí ochotne pomáhajú druhým a svoju prácu berú ako poslanie.

**Zamestnancom
v sociálnych službách
patrí veľká vďaka a obdiv.**

Služby v sociálnej oblasti

Monitorovacie hodinky sme poskytovali aj v roku 2024

Nadalej zabezpečujeme poskytovanie sociálnej služby Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, určenej pre ľudí, ktorí si dokážu poradiť sami, ale potrebujú dohľad. Hodinky nepretržite sledujú ich stav, obsahujú senzory a tlačidlo na spojenie sa s dispečingom (hovory sú bezplatné). Pri páde a strate vedomia automaticky odošlú hlásenie. V roku 2024 dispečing zaznamenal vyše 6 900 signálov. BSK poskytol finančnú podporu vo výške viac ako 60-tisíc eur. Služba bola poskytovaná 145 občanom.

Takmer 650-tisíc eur na predchádzanie vzniku sociálno-patologických javov

Aj tento rok sme finančne podporili akreditované subjekty a právnické osoby vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sumou takmer 650-tisíc eur. Na projekty zamerané na predchádzanie nárastu sociálno-patologických javov, na poskytovanie odbornej pomoci deťom a rodinám a na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a dospelých sme poskytli finančný príspevok vo výške takmer 540-tisíc eur. Sociálny program Centrum pre rodiny v kríze sme podporili sumou 75-tisíc eur a na sociálny program Pomoc ženám, na ktorých je páchané násillie, sme poskytli príspevok vo výške takmer 18-tisíc eur.

8,7 milióna eur na sociálne služby poskytovateľom pre ľudí so zdravotným postihnutím

BSK zabezpečuje sociálnu službu osobám s ťažkým zdravotným postihnutím v domovoch sociálnych služieb, špecializovaných zariadeniach, zariadeniach podporovaného bývania a v rehabilitačných strediskách, a to okrem župných zariadení aj prostredníctvom neverejných poskytovateľov sociálnych služieb (v regióne BSK i mimo neho) a prostredníctvom zariadení zriadených iným vyšším územným celkom. V roku 2024 sme prispeli na prevádzku zariadeniam sociálnych služieb zriadených neverejnými poskytovateľmi služieb a tiež zariadeniam zriadených iným vyšším územným celkom sumou takmer 8,7 milióna eur, pričom sme zazmluvnili 1 350 miest pre občanov z nášho kraja.

Nezabúdame ani na nepočujúcich

Od roku 2019 zabezpečujeme poskytovanie tlmočnickej služby pre osoby so sluchovým postihnutím, aby sa dokázali dorozumieť a mali zabezpečený rovnocenný prístup k informáciám. Tlmočenie v posunkovej reči terénnou alebo online formou bolo v roku 2024 zabezpečené 71 občanom v rozsahu viac ako 4 000 hodín. Na túto službu sme vyčlenili takmer 54-tisíc eur. Tlmočnickú službu využili aj odídenci z Ukrajiny hľadajúci útočisko a bezpečie na našom území.

Vaša práca naplňa potreby tých najzraniteľnejších. Ďakujeme Vám za to, naši nenápadní hrdinovia.

V našich
14 zariadeniach
sociálnych
služieb
pracuje vyše
1 000 zamest-
nancov.

Pomáhame ľuďom v krízových situáciách

Na župe nezabúdame ani na ľudí, ktorí sa ocitli v krízovej situácii. Sociálne služby krízovej intervencie sa občanom v našom kraji poskytujú v útulkoch, domovoch na polceste, integračných centrách či zariadeniach núdzového bývania. BSK mal v roku 2024 u neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v tejto oblasti zazmluvnených viac ako 300 miest za takmer 880-tisíc eur.

Centrá včasnej intervencie

Prostredníctvom centier včasnej intervencie vieme poskytnúť pomoc rodine a deťom do veku 7 rokov, ak je ich vývin z dôvodu zdravotného postihnutia ohrozený. V Centre sociálnych služieb Sibírka sme v roku 2024 pomohli 155 rodinám. Navyše sme sumou takmer 375-tisíc eur finančne podporili 4 centrá včasnej intervencie neverejných poskytovateľov. Aj toto je skvelý spôsob, ako pomôcť rodinám a deťom so špeciálnymi potrebami.

Podujatia

Festival v podaní ľudí so zdravotným postihnutím

Prvý ročník Župného festivalu dramatickej tvorivosti sa konal v zrekonštruovanom Bratislavskom bábkovom divadle. Hlavnými hrdinami – hercami boli ľudia so zdravotným postihnutím, najmä prijímatelia sociálnej služby zo župných zariadení. Patrónom projektu bol člen župného Divadla Astorka Kor-

príbehy a predstavili sa väčšiemu publiku. Počas troch dní sa odprezentovalo 16 zariadení so 17 divadlami z celého Slovenska. Celkovo sa tak na doskách bezbariérového divadla predstavilo až 150 nádejných umelcov.

Netradičná výstava obrazov

Vo vestibule Úradu BSK sme zorganizovali už 3. ročník netradičnej výstavy. Spolu 70 vystavených obrazov nás vnieslo do sveta prijímateľov sociálnej služby a ich vnímania okolitého sveta. Výstava bola predajná a finančný výťažok bol odovzdaný 9 zúčastneným zariadeniam. Tie ho využijú na nákup výtvarného materiálu a pomôcok na tvorbu ďalších umeleckých diel v rámci arteterapie. Cieľom výstavy je rozvíjať fantáziu, trpezlivosť a talent umelcov. Vernisáž sa teší veľkej obľube medzi zamestnancami, ale aj návštevníkmi úradu.

Ceny za výnimočný prínos v sociálnej oblasti

Ocenenia pre našich pracovníkov v sociálnej oblasti odovzdávame najmä za to, že svoju prácu robia srdcom, často nad rámec svojich možností a síl. Jubilejný 10. ročník, v rámci ktorého sme ocenili 34 zamestnancov, sa konal v Bratislavskom bábkovom divadle. Zamestnancom DSS a ZpS Kaštieľ v Stupave sme za prácu, ktorú vykonávali počas septembrových povodní, udelili mimoriadne ocenenie. Úspechy našich ocenených hrdinov prezentujeme pravidelne aj širokej verejnosti. Ich skutky a prácu si nesmierne vážime.

Jesenný les aj Valentínska pošta

Kreatívne tematické súťaže pre župné zariadenia sociálnych služieb vyhlasujeme pravidelne už niekoľko rokov. Na jeseň bola úspešná súťaž o stvárnenie jesenného lesa a veľkú priazeň si opäť získala už tradičná Valentínska pošta, ktorú doručujeme od prijímateľov pre prijímateľov sociálnych služieb.

Vianočné zvonenie

Vianočné zvonenie už tradične patrí k podujatiam, ktoré organizujeme pre zamestnancov ZSS v našej pôsobnosti. To tohtoročné sa uskutočnilo v novozrekonštruovanom Divadle Aréna. Pozvaných hostí mimoriadne potešil bohatý kultúrny program, čarovná

Novozrekonštruované zariadenie CSS Rača na Strelkovej ulici vyniká priestornosťou, veľkými terasami a príjemným prostredím obklopeným zeleňou. Klientom ponúkame široké spektrum terapeutických aktivít, ktoré podporujú ich fyzické a duševné zdravie.

výzdoba, chutné občerstvenie a najmä vrele poďakovanie za celoročnú prácu.

Vianočná zbierka

Tradičnou vianočnou zbierkou zamestnancov Úradu BSK sme tento rok obdarovali klientov DSS a ZpS Kaštieľ v Stupave a klientov n. o. Vysnívaný domov. Sú to ľudia, ktorí nemajú to šťastie tráviť vianočné sviatky doma, majú nízke príjmy, sú bez rodiny či príbuzných. Zbierame rôzne drobnosti, ktoré im spríjemnia voľný čas, potešia ich a skvalitnia život v náročnej situácii.

Vzdelávacie semináre

V súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb v kompetencii BSK sme realizovali vzdelávacie aktivity pre zamestnancov župných zariadení. Dvojdňový seminár s cieľom zvýšiť pracovné zručnosti bol zameraný na šikanovanie na pracovisku a komunikáciu s klientmi, u ktorých sa prejavujú znaky zá-

vislého správania. Ďalšie pracovné stretnutia boli venované vybraným otázkam zákona o sociálnych službách, zásadám zdravého stravovania, potravinovej alergie, intolerancii a správne nastaveniu jedálneho lístka. Odbor sociálnych vecí v spolupráci s oddelením kultúry zrealizoval inovatívny vzdelávací program venovaný terapeutom a sociálnym pracovníkom ZSS, ktorý bol zameraný na získanie základných zručností vo využívaní princípov tanca v práci s klientmi. Riaditelia ZSS si rozšírili zručnosti v oblasti manažérskej etiky a kritického myslenia.

Netradičný teambuilding – Župná varecha

Pre zamestnancov župných zariadení sociálnych služieb sme zorganizovali 4. ročník súťaže vo varení župného guláša. Putovnú varechu za najlepší guláš vyhralo družstvo odboru sociálnych vecí Úradu BSK, ktoré sa do súťaže so zamestnancami zariadení sociálnych služieb zapojilo.

Festival dal priestor
talentovaným ľuďom so
zdravotným postihnutím.

zo '90 herec Miro Noga. Súčasťou podujatia boli integračné workshopy s profesionálnymi hercami. Festival dal priestor talentovaným ľuďom so zdravotným postihnutím, aby prostredníctvom dramatického umenia ukázali svoj talent, vyjadrili svoje myšlienky, emócie,

Zrevitalizovali sme až 80 % ciest. V kraji tak máme zrekonštruovaných už 430 km

Rekonštrukcia cesty medzi II/501 pod Plaveckým hradom

Zrekonštruovaná cesta medzi Pezinokom a Pernekom

Doprava je jednou z kľúčových oblastí, v ktorej BSK aktívne pôsobí s cieľom zabezpečiť efektívnu, bezpečnú a udržateľnú mobilitu pre obyvateľov a návštevníkov regiónu. Kraj spravuje rozsiahlu sieť ciest II. a III. triedy, stará sa o údržbu mostov, cyklotrás a podporuje integrovaný dopravný systém, ktorý prepája verejnú dopravu v rámci celého regiónu. V posledných rokoch sme investovali značné finančné prostriedky do rekonštrukcie ciest a mostov, modernizácie vozového parku cestárov a zlepšenia dopravnej infraštruktúry.

Zameriavame sa na podporu udržateľných foriem dopravy.

túry. Významným prvkom stratégie kraja je podpora udržateľných foriem dopravy – od budovania prestupných terminálov a záchytných parkovísk až po rozvoj cyklotrás a podporu verejnej dopravy. Práve železničná doprava a integrovaný dopravný systém sú prioritami, ktorých cieľom je znížiť dopravné zápchy a skvalitniť prepravu v celom regióne.

Cesty rekonštruujeme komplexne a celoplošne

Nový asfalt, vodorovné značenie i vyššia bezpečnosť a komfort pre vodičov. Toto všetko priniesli opravy regionálnych ciest, v ktorých sme pokračovali aj v roku 2024. Naši cestári pri tom využívali moderné technológie recyklácie za studena a za horúca. Nechýbali ani diagnostika a rekonštrukcie mostov.

V roku 2024 sme zrevitalizovali 9 úsekov ciest v dĺžke 20 km, 7 mostov a 1 cestnú svetelnú signalizáciu. Zároveň sme rozbehli rekonštrukcie ďalších 60 kilometrov ciest, ktoré budú dokončené v roku 2025.

Okres Malacky:

- II/501 – Plavecký Mikuláš – hr. BSK/TTSK – 1 km
- III/1108 – Láb – Plavecký Štvrtok – 2,1 km
- III/1169 – Závod – hr. BSK/TTSK – 3 km
- III/1100 – Veľké Leváre – Závod – 3,3 km

Okres Pezinok:

- II/502 – Vinosady – 0,860 km
- II/502 – Pezinok intravilán – 2,5 km + cestná svetelná signalizácia s dynamickým riadením dopravy

Okres Senec:

- II/510 – Tomášov – Malý Madarás – 4 km
- III/1083 – Chorvátsky Grob – Bernolákovo – 3,4 km
- III/1066 – Vlky – 0,350 km

Rekonštrukcia cesty a mosta v obci Záhori na Záhori

Zrekonštruovaná hala údržby v Malackách

Prvá etapa obchvatu Malokarpatska, križovatka Triblavina – Chorvátsky Grob

Opravujeme nielen cesty, ale aj mosty

Mosty sú strategickými bodmi cestnej infraštruktúry, ktorých funkčnosť ovplyvňuje nielen pohodlie cestujúcich, ale predovšetkým bezpečnosť. V roku 2024 sme dokončili rekonštrukciu 7 mostov:

- M2485 – Záhori – nad diaľnicou D2
- M3844 – Veľké Leváre – nad diaľnicou D2
- M7277 – Jakubov
- M6631 – Budmerice
- M1795 – Malacky – Pernek
- M3173 – Pernek – Pezinská Baba
- M5296 – Pernek – Pezinská Baba

Rekonštrukcie mostov predstavujú náročný proces, ktorý si vyžaduje dôkladnú prípravu a koordináciu. Pri prácach je potrebné zabezpečiť minimálne obmedzenie dopravy (hoci nie vždy sa to dá a sú prípady, keď musí byť celá cesta uzavretá). Každý most prešiel detailnou diagnostikou a plánovaním, ktoré zahŕňali posúdenie poškodení a návrh riešení. Nasledovala oprava nosných konštrukcií vrátane výmeny alebo spevnenia nosníkov a betónových častí, aplikácia hydroizolácie a odvodnenia na ochranu mostov pred koróziou a predĺženie ich životnosti. Záverečné práce zahŕňali povrchové úpravy, nové asfaltové vrstvy, zábradlia a dopravné značenie, čím sa

zvýšila funkčnosť a bezpečnosť rekonštruovaných mostov.

Župní cestári majú nové stroje aj zrekonštruovanú halu

Zostavu cestných strojov sme rozšírili o štyri ľahké nákladné dodávkové automobily, tri tandemové hutniace cestné valce, jeden diaľkovo ovládaný pásový nosič náradia a príviesny vozík signalizačnej šípky. Do flotily župných cestárov pribudli aj dva traktory, ktoré budú primárne slúžiť na letnú údržbu cestných komunikácií. Správa ciest Bratislavského kraja zrekonštruovala halu na uskladnenie mechanizmov údržby v stredisku v Malackách.

Zasahovali sme pri povodniach

Aktívne sme sanovali škody po septembrových extrémnych záplavách a príválových daždoch. V prvej etape bola zabezpečená zjazdnosť a bezpečnosť na poškodených úsekoch. Následne sme úseky sprejzadzili bez obmedzení, vo veľkej miere vlastnými kapacitami.

Obchvat Malokarpatska

Cieľom projektu je odkloniť tranzitnú dopravu z centier miest a obcí v malokarpatskom regióne, ako sú Svätý Jur, Pezinok, Modra,

Viničné a Dubová. Tento obchvat má zlepšiť plynulosť dopravy, zvýšiť bezpečnosť a znížiť negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov týchto lokalít. Projekt je rozdelený na viacero etáp. Prvú etapu v dĺžke 1,7 kilometra, zahŕňajúcu obchvat Slovenského a Chorvátskeho Grobu, sme dokončili na jeseň roku 2022. Projekt bol realizovaný za finančnej pomoci EÚ prostredníctvom IROP 2014 – 2020.

Práce pokračovali aj ďalej počas rokov 2023 a 2024, a to nevyhnutnými administratívnymi procesmi. Aktuálne pripravujeme ďalšie úseky, najbližšie k realizácii je **II/502 Obchvat Modry**. Zároveň sme pripravili žiadosť o strategickú investíciu na ostatné úseky obchvatu:

- II/502 Obchvat Modry
- II/502 Obchvat Pezinka

Stavíme cyklotrasy

Dlhodobu podporujeme naše mestá a obce v snahe dosiahnuť rozvoj nemotorovej dopravy, a to predovšetkým s dôrazom na cyklo-dopravné prepojenie sídel. Koordinujeme sa so starostami a s primátormi pri správnom načasovaní projektovej prípravy cyklotrás s cieľom zabezpečenia možnosti čerpania nenávratných finančných príspevkov (NFP) z vyhlá-

sených či plánovaných výziev na podporu cyklo-dopravy z Plánu obnovy a odolnosti SR a Programu Slovensko.

Malodunajská cyklotrasa

V novembri 2024 sme začali s výstavbou prvého úseku Malodunajskej cyklotrasy, a to konkrétne v obci Zálesie. Ďalšie úseky na trase Vrakúňa – Most pri Bratislave – Zálesie sú v projektovej príprave, pričom sa nám so súhlasom Dopravného úradu podarilo naprojektovať plnohodnotnú cyklotrasu okolo letiska až do napojenia na existujúcu cyklotrasu vo Vrakuni.

Labutia lávka

Na Malodunajskú cyklotrasu plynulo nadväzuje ďalší projekt **Cykloľávka – labutia lávka** ponad Malý Dunaj v smere do Malinova. Počas roka sa nám podarilo získať územné rozhodnutie na stavbu cykloľávky a v spolupráci s ČVÚT Praha – Kloknerův

Podporujeme rozvoj nemotorovej dopravy budovaním cyklotrás.

Cyklomost slobody

Cyklomost Vysomarch

Vizualizácia cyklolávky Zálesie – Malinovo

Cyklolávka cez Šúrsky kanál

ústav naprojektovať konštrukciu lávky modernou technológiou, využitím UHPC betónu. Táto technológia bola použitá pri obdobnej lávke s názvom HolKa, otvorenej v roku 2024 v pražskom Karlíne. Projekt cyklolávky momentálne pripravujeme na stavebné konanie.

Prvá etapa Vinohradníckej cyklotrasy

Podarilo sa nám pripraviť projekt 7 km dlhého úseku Vinohradníckej cyklotrasy – 1. etapa, prepájajúcej mestá Svätý Jur a Pezinok, k žiadosti o začatie územného konania. Zároveň sme vyprojetovali aj 2,6 km úsek cyklotrasy do Slovenského Grobu, ktorý sa na spomínanú Vinohradnícku cyklotrasu napája.

Župné cyklomosty lámu rekordy v návštevnosti

Cyklomosty a cyklotrasy v Bratislavskom kraji zaznamenávajú rekordnú návštevnosť, čo svedčí o rastúcej obľube cyklistiky a aktívneho trávenia voľného času medzi obyvateľmi aj návštevníkmi regiónu. Tieto mosty nielenže zlepšujú prepojenie medzi Slovenskom a susednými krajinami, ale tiež podporujú udržateľnú mobilitu a rozvoj cykloturistiky. Ich popularita podčiarkuje význam investícií do cyklistickej infraštruktúry a prispieva k zvyšovaniu kvality života v kraji.

Sčítací bod	Počet cyklistov za rok 2024	Rekordný deň
Cyklomost slobody	337 654	3 666 cyklistov (28. 8.)
Cyklomost Vysomarch	61 586	1 332 cyklistov (14. 4.)
Devínska Nová Ves (pri Sandbergu)	99 144	1 622 cyklistov (7. 4.)
Vysoká pri Morave (hrádza)	36 876	769 cyklistov (7. 4.)
Senec – jazerá juh	467 524	5 017 cyklistov (26. 5.)

Prestupné terminály

Záchytné parkoviská a prestupné terminály zohrávajú kľúčovú úlohu pri zlepšovaní dopravnej situácie a podpore udržateľnej mobility. Umožňujú efektívne prepojenie individuálnej automobilovej dopravy s verejnou hromadnou dopravou, čím prispievajú k zníženiu počtu vozidiel v centrách miest, zníženiu emisií a zlepšovaniu kvality ovzdušia. Cestujúci môžu pohodlne zaparkovať svoje vozidlá na záchytných parkoviskách a pokračovať v ceste vlakom či autobusom, čo znižuje dopravné zápchy a zvyšuje plynulosť dopravy.

V kraji je vybudovaných už 9 prestupných terminálov.

V Bratislavskom kraji bolo v nedávnom období vybudovaných 9 prestupných terminálov pri železničných tratiach, ktoré podporujú integráciu rôznych druhov dopravy:

Trať Bratislava – Žilina: Svätý Jur, Pezinok, Senkvice

Trať Bratislava – Kúty: Malacky, Veľké Leváre

Trať Bratislava – Štúrovo: Ivanka pri Dunaji, Bernolákovo, Senec

Trať Bratislava – Komárno: Bratislava-Vrakuňa

Nový prestupný terminál má aj Vrakuňa

Prestupný terminál vo Vrakuňi predstavuje významný krok v integrácii dopravy v Bratislave. Nachádza sa pri obratisku trolejbusov a autobusov na Čiližskej ulici, čo umožňuje pohodlný prestup medzi vlakovou dopravou a MHD. Otvorili ho 2. júla 2024.

Terminál je vybavený lavičkami, informačnými zariadeniami, prístreškami a stojanmi na

bicykle, vďaka čomu zvyšuje komfort cestujúcich. Nová železničná zastávka Vrakuňa nahradila provizórnu zastávku na trati Bratislava – Dunajská Streda – Komárno. Tento projekt, známy ako Terminál integrovanej osobnej prepravy (TIOP), bol realizovaný Železnicami Slovenskej republiky v spolupráci so spoločnosťou TSS Grade.

Vajnorská električková radiála je modernejšia a komfortnejšia

Osem kilometrov nových koľají, 14 zmodernizovaných zastávok, prvý zelený prístrešok a hlavne tichšia a komfortnejšia jazda. Na štvorkilometrovej trati bol kompletne vymenený koľajový zvršok, boli zmodernizované križovatky, pribudli nové nástupištia a prístrešky na zastávkach, elektronické informačné tabule a úplnou novinkou je prvý prístrešok MHD so zelenou strechou na Zlatých pieskoch.

Integrovaný dopravný systém

Jednotný lístok pre cestujúcich, lepšia nádväznosť spojov či spoločný tarifno-vybavovací systém pre všetky druhy verejnej dopravy – MHD, vlaky aj regionálne autobusy. Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji (IDS BK) prináša jednoduchšie a pohodlnejšie cestovanie za primeranú cenu. Cieľom je zatraktívniť hromadnú do-

Novootvorený prestupný terminál vo Vrakuňi uľahčí prestup medzi vlakovou a mestskou hromadnou dopravou.

Otvorenie zmodernizovanej vajnorskej električkovej radiály

pravu, aby obyvatelia menej cestovali svojimi osobnými autami a šetrili životné prostredie.

IDS BK zahŕňa celé územie Bratislavského kraja a vybrané obce Trnavského kraja, pričom predstavuje spojenie viacerých druhov verejnej osobnej dopravy, vykonávanej za integrovanými dopravcami na území Bratislavy a jej okolia. Pri cestovaní električkami, trolejbusemi a autobusmi Dopravného podniku Bratislava, regionálnymi autobusmi ARRIVA Mobility Solutions a regionálnymi vlakmi prevádzkovanými Železničnou spoločnosťou Slovensko a Leo Express môžu cestujúci využiť jednotný cestovný lístok, platný u všetkých štyroch dopravcov. Cestujúci sú v rámci IDS BK prepravovaní podľa spoločných prepravných a tarifných podmienok.

Spoje dopravcov jazdia v intervalovom režime. V regionálnej doprave je nosná koľajová doprava, vo vybraných prestupných miestach nadväzuje autobusová doprava na vlaky. Cestovanie v IDS BK je tak pohodlnejšie a jednoduchšie.

V električke, trolejbuse, autobuse a vo vlaku stačí jeden cestovný lístok.

Organizátorom IDS BK je spoločnosť **Bratislavská integrovaná doprava (BID)**. Partnermi v IDS BK a objednávateľmi verejnej dopravy sú Ministerstvo dopravy SR, ktoré objednáva vlakovú dopravu, hlavné mesto SR Bratislava objednáva mestskú hromadnú dopravu a BSK regionálnu autobusovú dopravu. Keďže doprava je poskytovaná vo verejnom záujme, objednávateľia ju dotujú a vďaka tomu cestujúci neplatia za lístky plnú cenu. Ceny cestovného sú pre cestujúcich priaznivejšie a verejná doprava je dostupnejšia pre každého.

Zabezpečovanie dopravnej obsluhy územia hromadnou osobnou dopravou formou integrovaného dopravného systému je najefektívnejší spôsob, ktorý je v súčasnosti známy.

Dopravná obslužnosť IDS BK

V novembri 2024 uplynuli tri roky prevádzkovania regionálnej autobusovej dopravy dopravcom ARRIVA Mobility Solutions, s.r.o., ktorý vzišiel z verejného obstarávania. Priemerná vypravenosť spojov už druhý rok po sebe atakovala 100 % (99,93 %), pričom bolo vypravených celkovo 632 626 spojov.

Rok 2024 priniesol v regionálnej doprave v IDS BK nové spoje, optimalizáciu liniek, posilovú dopravu na kultúrne podujatia, ale aj množstvo výluk v súvislosti s rekonštrukciami cestných komunikácií a železničných tratí.

- V priebehu roka bola opäť zabezpečená posilová doprava na viacero kultúrnych podujatí, ako napríklad Senecké leto, Pezinské a Modranské vinobranie či Víno pod hviezdami.
- Dostupnosť verejnej dopravy sa zlepšila zavedením obsluhy nových autobusových zastávok Martina Benku v Kostolišti, Broskyňová v Rovinke a vybudované bolo tiež druhé nástupište zastávky Dunajská Riviéra v Hamuliakove. Zároveň bola sprevádzkovaná nová železničná zastávka Bratislava-Vrakuňa, ktorá bola vybudovaná ako prvý bratislavský TIOP (terminál integrovanej osobnej prepravy).
- Vo februári zaradil dopravca ZSSK na regionálne vlaky liniek R50 a R60 nové vysokopodlažné poschodové súpravy Stadler KISS.
- V marci začala dlhodobá výluka vlakov na trase Devínska Nová Ves – Marchegg, ktorá pokračuje aj v roku 2025.
- V júli 2024 uplynul rok od obsluhy lokality Bory novou autobusovou linkou 216 Stupava – Bory. Linka sa od svojho zavedenia teší značnému záujmu cestujúcich a ich počty stále narastajú.
- V júli bol posilnený interval na linke 289 v úseku Malacký – Sološnica počas doobedňajších hodín pracovných dní zo 120 na 60 minút. V decembri bol rovnakým

spôsobom posilnený interval aj na linke 275 v úseku Malacky – Závod, a to nielen cez pracovné dni, ale aj počas voľných dní.

- V septembri dopravca ARRIVA Mobility Solutions testoval na linkách z Bratislavy smerom na Šamorín a Nový Život vysokokapacitný kľbový regionálny autobus MAN Lion's City 18C, zapožičaný z Českej republiky.
- V decembri 2024 uplynul rok od začiatku prevádzky vlakov na trati Bratislava – Dunajská Streda – Komárno dopravcom Leo Express.
- V rámci celoštátnych zmien cestovných poriadkov v decembri boli zrušené doplnkové vlakové linky S55 (Bratislava-Petržalka – Pezinok) a S65 (Bratislava-Nové Mesto – Senec). Čiastočne boli nahradené novou linkou R55 (Bratislava-Nové Mesto – Pezinok – Trnava), premávajúcou celotýždenne v dvojhodinovom intervale.

Záujem užívateľov mobilnej aplikácie rastie.

- V decembri zároveň vstúpila do platnosti veľká reforma cestovných poriadkov regionálnych autobusov v okrese Pezinok. Došlo k optimalizácii počtu spojov v čase prepravnej špičky na trase Bratislava – Pezinok, posilnené bolo spojenie Pezinok – Modra či Pezinok – Senec. Viaceré linky boli predĺžené, presmerované či skrátené. Komplexná reforma lepšie zohľadňuje dopyt po preprave zo strany cestujúcej verejnosti a súčasne optimalizuje prevádzkové náklady.
- V regióne Senec bola od decembra výrazne posilnená linka 620 Bratislava – Nová Dedinka – Senec. Po novom premáva celotýždenne v hodinovom intervale, v prepravnej špičke je interval 30 minút. Zároveň bola zredukovaná linka 630, na ktorej ostali zachované školské a večerné spoje.

- V regióne Šamorín bol na trase Bratislava – Rovinka – Dunajská Lužná zavedený maximálny interval 15 minút medzi spojmi počas doobedňajších hodín pracovných dní. Pridané boli nové spoje na linkách 727 a 737.

Mobilná aplikácia IDS BK

Mobilná aplikácia je ideálnym pomocníkom pre jednoduché a šikové cestovanie verejnou hromadnou dopravou. Okrem možnosti zakúpenia cestovných lístkov sú jej benefity všetky relevantné informácie k cestovaniu na jednom mieste. Nezáleží na tom, či cestujete regionálnym autobusom, využijete regionálny vlak, alebo sa zveziete mestskou hromadnou dopravou v Bratislave.

Aplikácia ponúka vyhľadávanie spojení vrátane prestupov medzi všetkými zapojenými dopravcami, cestovné poriadky a trasy liniek na mapových podkladoch, virtuálne zastávkové tabule, aktuálne informácie o prípadných meškaniach spojov, ale aj novinky a mimoriadne informácie o doprave.

Mobilná aplikácia sa stáva jedným z najvyužívanejších predajných kanálov v IDS BK. Záujem užívateľov kontinuálne rastie a výrazne narastá aj počet predaných lístkov. Aj z tohto dôvodu sa BID v roku 2024 zamerala na prípravu jej rozvoja z funkčnej aj vizuálnej stránky. Výsledkom je nový návrh so zameraním na používateľskú skúsenosť (UX dizajn) vrátane vizuálneho predvedenia (UI dizajn) s cieľom zvýšiť prehľadnosť a jednoduchosť produktu pri zohľadnení potrieb používateľov.

Nové, budúce funkcie spojené s úpravou UX a UI aplikácie:

- nákup jednorazových cestovných lístkov bez nutnosti registrácie užívateľa,
- zvýšenie prístupnosti aplikácie pre osoby so zrakovým znevýhodnením; vyhotovenie aplikácie aj v tmavom režime,
- door-2-door vyhľadávač: komplexné vyhľadanie trasy zohľadňujúce pešie presuny na zastávku alebo zo zastávky (s novými možnosťami filtrovania),
- pridávanie adresných bodov na zjednodu-

šenie vyhľadávania spojení pre uložené lokality,

- predlžovanie platnosti schválených profilov pri prechode medzi tarifnými skupinami,
- zobrazovanie nových automaticky generovaných správ o dopravných obmedzeniach v IDS BK,
- spárovanie účtov, ktoré umožní vytvorenie podúčtu pre dieťa, osobu so zdravotným postihnutím alebo seniora, a následné spoločné využívanie kreditu či kúpu predplatného lístka.

Zmeny uvidia užívatelia v nasledujúcom období.

Oznamy vo vozidlách RAD

V rámci zvýšenia informovanosti pre cestujúcich sa na prelome septembra a októbra 2024 pristúpilo k zavedeniu anglických ekvivalentov hlásenia niektorých zastávok (stanice, úrady, pošty a iné) či iných doplnkových informácií (prosba o uvoľnenie sedadiel pre chorých alebo informácia o tom, že spoj ide odklonom a pod.). Hlásenia v autobusoch regionálnej dopravy sú po novom vylepšené pomocou AI hlasu na báze umelej syntézy Text to speech. Využitie AI prinieslo oveľa

jednoduchšie možnosti nasadenia nahrávky do vozidiel a reagovanie na prípadné zmeny sa tým stalo čo najefektívnejšie.

Súčasťou tejto zmeny bolo aj zavedenie vonkajších smerových hlásení pre nevidomých cestujúcich. Spoj im po novom oznámi číslo linky a smer, akým premáva. Súčasný trend udáva aj moderné smerovanie, a preto sme sa mu priblížili aj my a v spolupráci s dopravcom neustále pracujeme na ďalších zmenách, ktoré zvýšia úroveň cestovania.

Nové označovače cestovných lístkov

BID v priebehu júla a augusta 2024 vymenila označovače cestovných lístkov IDS BK na železničných staniciach a zastávkach. Dôvodom výmeny bolo morálne opotrebenie starých označovačov a ich zastaralý a nefunkčný hardvér. Nové označovače sú vybavené okrem moderného antivandal predvedenia aj certifikovanou čítačkou bankových kariet. Umožňuje to pripravenosť na ich akceptáciu. Nové označovače nateraz slúžia ako pôvodné, spôsob označovania papierových lístkov či zakúpenie elektronických cestovných lístkov prostredníctvom dopravnej karty sa nezmenil.

Cestovný ruch

V centre našej pozornosti sú inovácie, udržateľnosť a podpora regionálnych producentov

Otvorili sme Ekocentrum v Čunove

Ekocentrum Čunovo, n. o., je jedinečný projekt, ktorý vznikol z iniciatívy BSK. Na mieste bývalej ruiny historického kaštieľa sme vybudovali moderné environmentálno-vzdelávacie centrum, ktoré predstavuje významný krok v ochrane prírody a environmentálnej osvete. Kompletná rekonštrukcia kaštieľa a príľahlej záhrady priniesla tejto národnej kultúrnej pamiatke doslova nový život. Vytvorili sme priestor, kde sa stretáva minulosť s budúcnosťou.

Otvorenie ekocentra v apríli sprevádzala odborná konferencia na tému envirovzdelávania a udržateľného turizmu, ako aj deň otvorených dverí pre verejnosť. Počas roka následne prebehlo množstvo vzdelávacích aktivít, ktoré prispeli k zvýšeniu povedomia o environmentálnych témach a podpore udržateľného turizmu. Zriadili sme neziskovú organizáciu Ekocentrum Čunovo, n. o., ktorá spravuje a rozvíja aktivity centra. Rekonštrukcia bola financovaná z prostriedkov Programu cezhraničnej spolupráce Interreg SK-AT a Interreg SK-HU.

Expozícia lúka

Expozícia poľa

Historická záhrada v kaštieli v Modre už slúži verejnosti

Po rozsiahlej rekonštrukcii národnej kultúrnej pamiatky kaštieľa v Modre sme komplexne zrekonštruovali aj príslušnú spustnutú záhradu. Prinavrátili sme jej nielen krásu, ale aj historickú hodnotu. V júni 2024 bola záhrada prvýkrát sprístupnená verejnosti. Je to ďalšie miesto, ktoré slúži na oddych a kultúrne vyžitie tak pre obyvateľov Modry, ako aj návštevníkov.

Záhrada je navrhnutá tak, aby zachovala pôvodné prvky a zároveň splnila súčasné potreby. Súčasťou revitalizácie bola obnova jazera a fontán, výmena mobiliáru, vytvore-

nie okrasných a vyvýšených bylinkových záhonov, čo prispelo k zvýšeniu jej estetickej a funkčnej hodnoty. Naším cieľom bolo vytvoriť priestor, kde sa môžu ľudia stretávať, oddychovať a užívať si krásu historického parku, ktorý je teraz opäť pýchou Modry.

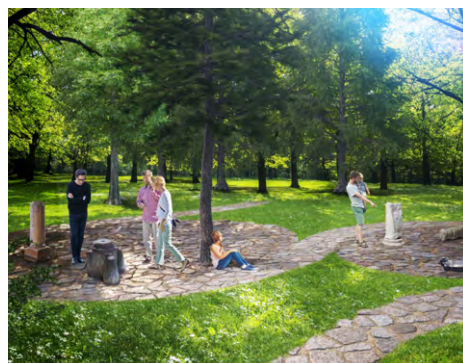
Priestory kaštieľa a záhrady sa využívajú na organizovanie rôznych podujatí, workshopov, tvorivých dielní, seminárov a ochutnávok, vďaka čomu sa stali významným miestom pre komunitné a kultúrne aktivity v Modre.

Rekonštrukcia bola spolufinancovaná z prostriedkov Programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Rakúsko 2014 – 2020.

Historický kaštieľsky park v Stupave komplexne zrevitalizujeme.

Obnovujeme park v Stupave

Historický kaštieľsky park v Stupave, ktorého korene siahajú až do 17. storočia, prejde komplexnou rekonštrukciou. Projekt kladie dôraz na zachovanie kultúrneho dedičstva a adaptáciu na klimatické zmeny. Revitalizácia zahŕňa obnovu parkových plôch, vegetačné úpravy a osadenie parkového mobiliáru prispôbeného pre všetky vekové kategórie. Po novom pribudne parkové osvetlenie a kamerový systém. Hodnotné architektonické prvky parku nielen zrekonštruujeme, ale aj

obnovíme a doplníme. Naším cieľom je vytvoriť udržateľný priestor na oddych a vzdelávanie miestnych obyvateľov i turistov. Počas roka 2024 sme uskutočnili prípravné práce vrátane detailného geodetického zamerania, pasportizácie parku a vypracovania návrhu revitalizačných opatrení. Predpokladaný termín ukončenia rekonštrukcie je v lete 2026. Projekt je financovaný z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Rakúsko 2021 – 2027. Rekonštrukcia parku sa realizuje prostredníctvom projektu ParksFit4Future.

Revitalizujeme park v Malinove

Podobnou logikou ako pri obnove kaštieľského parku v Stupave pokračujeme aj v prípade historického parku v Malinove, ktorý bude taktiež revitalizovaný v kontexte adaptácie na klimatickú zmenu. Cieľom je vytvoriť kvalitný, udržateľný verejný priestor blízky prírode, ktorý nadviaže na historickú hodnotu parku, no zároveň bude spĺňať súčasné ekologické a spoločenské potreby.

Revitalizácia bude zahŕňať obnovu parkových plôch a vegetačných úprav, úpravu vstupov do parku, osadenie nového mobiliáru, inštaláciu osvetlenia a kamerového systému. Park ožije aj vďaka novým architektonickým prvkom – vznikne tu napríklad amfiteáter pre kultúrne a komunitné aktivity.

V roku 2024 bol podaný a schválený cezhraničný projekt #greencities, v rámci ktorého sa nám podarilo získať externé finančné zdroje na revitalizáciu parku. Projekt je financovaný z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg Maďarsko – Slovensko VI-A 2021 – 2027. Ďalej bolo úspešne zrealizované ohlásenie stavby a drobnej infraštruktúry. V súčasnosti prebieha verejné obstarávanie na zhotoviteľa diela, ktoré plánujeme ukončiť v prvej polovici roku 2025.

RegioCap SK-AT

Cieľom cezhraničného projektu RegioCap SK-AT implementovaného prostredníctvom programu Interreg Slovensko – Rakúsko VI-A 2021 – 2027 je podpora a koordinácia cezhraničného regionálneho rozvoja medzi Slovenskom a Rakúskom, prepájanie relevantných aktérov, vytváranie nových sietí a využívanie výsledkov už realizovaných projektov prostredníctvom efektívneho znalostného manažmentu. Aktivity projektu zahŕňajú rôzne formy podujatí, ako sú bilaterálne workshopy, odborné konferencie, tematické stretnutia či terénne návštevy inšpiratívnych príkladov v pohraničnom regióne.

Od začiatku roku 2024 prebieha implementácia projektu. V lete sa uskutočnilo kick-off podujatie organizované Trnavským samosprávnym krajom. Partner NÖ Reginal z Dol-

ného Rakúska následne usporiadal stretnutie starostov na zámku Schloss Hof na tému cezhraničného rozvoja. Dňa 20. novembra 2024 sa v Rohožníku konala konferencia s názvom Vojenský turizmus: Dedičstvo 20. storočia v Bratislavskom kraji a pohraničí, organizovaná BSK. Diskutovalo sa o historických vojenských líniiach a technických pamiatkach s dôrazom na rozvoj turizmu. Prezentovali sa príklady z bunkrov v Petržalke, Gajaroch a Petronell-Carnuntum, čím sa podporila spolupráca a nové projektové zámery.

Nové oddelenie na Úrade BSK

V roku 2024 sme na Úrade BSK vytvorili nové oddelenie cestovného ruchu, cezhraničnej spolupráce a lokálnej ekonomiky (OCRCSaLE). Cieľom OCRCSaLE je tvorba a rozvoj cestovného ruchu na území BSK. Hlavným nástrojom je budovanie a rozvoj tematických ciest a produktov cestovného ruchu.

Rozvoj cestovného ruchu je úzko prepojený so základnými princípmi sektorálnych politík, pričom spolupráca medzi nimi môže vytvoriť silný základ pre udržateľný regionálny rozvoj. Doprava a mobilita zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečení prístupnosti turistických destinácií, a to prostredníctvom budovania infraštruktúry a podpory ekologických foriem dopravy, ako sú cyklotrasy či verejná doprava. Rovnako dôležité je prepojenie cestovného ruchu so vzdelávaním, kde odborná príprava a stáže pre študentov na stredných školách vytvárajú kvalifikovaných odborníkov a prispievajú ku kvalite služieb a zamestnanosti v regióne.

Ďalším dôležitým prvkom je podpora regionálneho rozvoja a miestnej ekonomiky prostredníctvom spolupráce s lokálnymi producentmi, remeselníkmi a vinármi. Turistické produkty môžu zahŕňať aj kultúrne dedičstvo, ako sú historické pamiatky, festivaly či remeslá, čím sa oživuje regionálna identita a kreativita. Ochrana životného prostredia je pritom zásadná – cestovný ruch by mal riešiť prírodné zdroje a vhodne reagovať na zmenu klímy prostredníctvom mitigačných a adaptačných opatrení. Takéto prepojenie princípov zabezpečuje udržateľný rast

Splav ponúka možnosti, ktoré uspokojia začínajúcich i skúsenejších vodákov.

regiónu BSK a zároveň zvyšuje jeho atraktivitu pre návštevníkov, pričom integruje lokálnych producentov, remeselníkov a vinárov do turistickej ponuky. Cieľom je podporovať autenticnosť, regionálnu identitu a ekologickú udržateľnosť. Hlavným nástrojom na rozvoj cestovného ruchu je budovanie a rozvoj tematických trás a produktov cestovného ruchu, ako sú Kultúrna cesta sv. Cyrila a Metoda, tematická cesta šľachtických rodov, tematická cesta vojenského turizmu a železnej opony, tematická cesta vinohradnícka a tematická cesta destinácie dunajské ostrovy. Taktiež sa zadefinovali nové produkty cestovného ruchu, ako sú Produkt historické parky a záhrady v Bratislavskom kraji či Koncept podpory lokálnych producentov.

Oddelenie aktívne spolupracuje a komunikuje s organizáciami Slovenský dom Centrope a Krajská organizácia cestovného ruchu Bratislavského kraja (Bratislava Region Tourism), Ekocentrom Čunovo, n. o., a Malokarpatským osvetovým strediskom v Modre. Zastupuje BSK na zasadnutiach a programoch cezhraničnej spolupráce Interreg SK-AT, SK-HU a SK-CZ.

Tematické cesty

Oddelenie cestovného ruchu, cezhraničnej spolupráce a lokálnej ekonomiky BSK na zvýšenie atraktivity regiónu rozvíja viacero tematických ciest, ktoré zároveň slúžia ako nástroje na rozvoj cestovného ruchu v kraji. Jednou z nich je rozvoj tematickej cesty destinácie dunajské ostrovy s cieľom vytvoriť z nej komplexný turistický produkt, ktorý spája vodný turizmus a cykloturistiku v území Malého a Veľkého Dunaja, Mošonského Dunaja a rieky Morava. Naším zámerom je vytvorenie atraktívnych a zážitkových balíkov pre rodiny, jednotlivcov i turistov zo zahraničia, ktorí môžu objavovať krásy prírody a kultúrne pamiatky regiónu prostredníctvom splavov a cyklotrás.

V rámci tematickej cesty v úseku Malého Dunaja sa pripravovali nové produkty cestovného ruchu – napríklad splav z Vrakune do Zálesia, určený prevažne pre rodiny s menšími deťmi, alebo dlhšia trasa až do Novej Dedinky s možnosťou prenocovania v miestnom kempe. Trasy budú prepojené so službami poskytovateľov vodného turizmu a cyklistickej infraštruktúry. Návštevníci bu-

dú mať možnosť kombinovať splav s jazdou na bicykli alebo využitím dopravy späť do Bratislavy.

Okrem infraštruktúry sú dôležitou súčasťou aj zážitkové a vzdelávacie aktivity, ktoré boli vytvorené v spolupráci s Ekocentrom Čunovo, n. o. Počas sezóny od apríla do októbra by mali byť letné splavy s odborným výkladom o prírodnom prostredí CHKO Dunajské luhy. V zimnom období sa uskutoční pozorovanie vtáctva, počas ktorého budú návštevníci môcť sledovať orliaka morského, dropa veľkého či sysle. Pre rodiny budú pripravené tematické „survivor campy“, ktoré spoja výučbu vodáckych zručností s pobytom v prírode. Ekocentrum Čunovo, n. o., zároveň zabezpečuje celoročne environmentálne vzdelávanie pre školy formou zážitkového vyučovania.

Ďalšou tematickou cestou, ktorej rozvojom sa oddelenie začalo bližšie zaoberať, je tematická cesta vojenského turizmu. Vojenský turizmus má veľký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu v BSK, ktorý sa vyznačuje unikátnymi historickými a geografickými špecifikami. BSK plánuje vytvoriť produkt cestovného ruchu, ktorý spája vojenské pamiatky od obdobia 1. a 2. svetovej vojny až po obdobie železnej opony. Cieľom je zvýšiť atraktivitu regiónu a podporiť kultúrne a vzdelávacie cestovanie, zapojiť miestne komunity a podnikateľov, chrániť prírodné dedičstvo a využiť existujúce turistické lokality. Oddelenie začalo spolu s KOČR BRT a so zástupcami vojenského turizmu s prípravou návrhu turistického produktu, ktorého cieľom je sprístupniť viacero bunkrov.

Okrem vyššie spomenutých oddelenie pracuje aj na tematickej ceste šľachtických rodov Pálfiocov a Esterháziocov, ktorá prepája historické, kultúrne a prírodné dedičstvo týchto rodov. Cesta bude vytvorená v rámci podaného a schváleného projektu Royal Traces cez Program Interreg VI-A SK-AT 2021 – 2027. Cieľom je vytvoriť cezhraničný turistický produkt, ktorý oživí dedičstvo šľachtických rodov, podporí regionálny rozvoj a spoluprácu. Prepojí pamiatky a regióny Slovenska, Dolného Rakúska, Burgenlandu a Južnej Moravy, pričom zobrazí príbuzenské a historické súvislosti me-

dzi Pálfiocami, Esterháziocami, Bourbonovcami a Lichtenštajncami.

Lokálni producenti

Podpora lokálnych producentov je kľúčová pre udržateľný rozvoj miest a obcí v rámci kraja, pretože spája tradície, inovácie a ekonomický rast. Lokálni producenti prispievajú k znižovaniu uhlíkovej stopy, podporujú biodiverzitu a šetria prírodné zdroje. Ich práca posilňuje miestnu ekonomiku, zachováva tradičné remeslá a zabezpečuje kvalitné a čerstvé produkty pre obyvateľov. Možnosti spolupráce v rámci konceptu lokálnych producentov sú: pravidelné organizovanie farmárskych trhov, marketing a propagácia producentov. Okrem spomenutých možností spolupráce BSK podporoval lokálnych producentov aj cez BRDS, ktorá sa v roku 2024 zameriavala na modernizáciu zariadení na spracovanie poľnohospodárskych produktov a rozvoj infraštruktúry.

Cestovný ruch Bratislava Region Tourism

Splavovanie bez starostí

Splavovanie riek je v našom regióne obľúbenou letnou aktivitou. Dunaj, Malý Dunaj i Morava ponúkajú možnosti, ktoré uspokojia začínajúcich aj skúsenejších vodákov. Mnohí záujemcovia o toto letné dobrodružstvo sa museli zamýšľať, ako sa po splave dostanú späť domov. Ponuku „splavbusov“ sme preto rozšírili o ďalšie dva nové produkty. Autobusy vyzdvihli záujemcov o splavovanie na autobusovej stanici Nivy, odkiaľ ich odviezli na miesto, kde sa splav začínal. Po splave ich plných zážitkov priviezli naspäť na autobusovú stanicu. Okrem už osvedčeného piatkového SplavBusu Pohoda, ktorý obslúžil splav Malého Dunaja z Vrakune do Zálesia, premávali dve ďalšie nedeľné linky – SplavBus Rodina pre splav po ramenách starého Dunaja medzi Čunovom a Vojkou a SplavBus Dobrodruh pre splav po hlavnom toku Dunaja z lodenice Dunajčik v centre Bratislavy do Jarovského ramena.

Kráčame po stopách šľachtických rodov

Pálfiovci boli jedným z najvýznamnejších šľachtických rodov v Uhorsku. Počas troch storočí ich hospodárske, stavebné a ekonomické aktivity zanechali trvalé stopy na viacerých miestach bratislavského regiónu. Pozostatky ich dedičstva nájdeme v mnohých oblastiach, nielen v honosných kaštieľoch a zámkoch. V Malých Karpatoch vlastnili rozsiahle lesy, z ktorých ťažili drevo na miestne i vzdialené trhy vrátane Viedne. Ich poľnohospodárske aktivity sa sústredili na pestovanie obilnín, kapusty a chov dobytka. Počas priemyselnej revolúcie sa Pálfiovci prispôbili modernizačným trendom a rozšírili svoje hospodárstvo o sklárstvo a výrobu tehál.

Hoci Pálfiovci na základe pozemkovej reformy prišli o svoje pozemky a po takmer 300 rokoch opustili rodové panstvá, dodnes nachádzame na mnohých miestach ich odkaz prosperity a rozvoja krajiny, ktorý si chceme

pripomínať rozvíjaním tematickej cesty Po stopách šľachtických rodov.

V roku 2024 sme túto ponuku obohatili o zážitkový produkt Dobová hostina Pálfiovcov, počas ktorej majú účastníci možnosť ochutnať menu pripravené podľa dobových receptov, obdivovať róby dám a šermiarske umenie pánov, ale hlavne viac sa dozvedieť o rode, ktorý prispel k významu nášho územia na mape Európy.

Zážitok z hliny medzi Modrou a Šenkvicami

Ukážkou inovatívneho prístupu a zmysluplnej kooperácie súkromných subjektov je nový produkt cestovného ruchu – Zážitok z hliny, ktorý spája keramiku, relax v prírode a kvalitné vína malokarpatského regiónu. Novootvorená cyklotrasa medzi Modrou a Šenkvicami bola impulzom pre šenkvicke vinárstvo Carpaté diem a Slovenskú ľudovú majoliku v Modre, aby ju využili aj na rozšírenie ponuky pre návštevníkov. Tí sa môžu

Novootvorená cyklotrasa medzi Modrou a Šenkvicami bola impulzom pre šenkvicke vinárstvo Carpaté diem a Slovenskú ľudovú majoliku v Modre.

dopraviť do Šenkvíc udržateľným a ekologickým spôsobom – vlakom. Ak neprídu vlastnými bicyklami, môžu si vo vinárstve blízko stanice zapožičať elektrické bicykle a vyraziť pozdĺž malebných viníc do neďalekej Modry. Cestou po cyklotrase sa môžu zastaviť a občerstviť sa na odpočívadle alebo sa od fotiť pri fotopointe s unikátnym pozadím malokarpatských viníc. V Modre ich čaká prehliadka Slovenskej ľudovej majoliky, na workshope

si môžu vyskúšať prácu s hlinou. Na konci výletu, po odovzdaní bicyklov, je pre návštevníkov pripravená ochutnávka kvalitných lokálnych vín v Šenkviaciach. Dobré nápady a odhodlanie meniť veci k lepšiemu rada podporuje aj krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava Region Tourism, ktorá sa na tomto projekte podieľala nákupom elektrických bicyklov a vytvorením netradičného fotopointu.

Zdravotná starostlivosť

Našou prioritou je
prevencia a osвета
obyvateľstva

V BRDS už aj oblasť zdravotníctva

Do Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy sa po prvýkrát začlenila oblasť zdravotníctva. Vyplýva to z nového všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu kraja.

Aj takýmto spôsobom zlepšujeme podmienky pre zriaďovanie nových a chod fungujúcich ambulancií na našom území. Žiadatelia tak mohli v roku 2024 nakúpiť materiálno-technické vybavenie a rekonštruovať ambulancie s cieľom skvalitnenia poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Župné dni všeobecných lekárov a pediatrov

Zlepšovať poskytovanie zdravotnej starostlivosti v kraji nám pomáha aj vzájomná diskusia. Tento rok sme sa na Úrade BSK s poskytovateľmi zaoberali najčastejšie riešenými témami vo vzťahu k všeobecným lekárom pre deti a dospelých, ktorými boli Plán obnovy v oblasti podpory všeobecným lekárom, rajonizácia, problémy pri zabezpečovaní Ambulantnej pohotovostnej služby v kraji, ale aj to, ako si vieme navzájom pomôcť.

Naše kompetencie v oblasti zdravotníctva

Vydávame povolenia na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení – ambulancií, zariadení na poskytovanie jednotňovej zdravotnej starostlivosti, stacionárov, polikliník, ADOS, zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, všeobecných nemocníc, liečební, hospicov, domov ošetrovateľskej starostlivosti, mobilných hospicov, lekární a výdajní zdravotníckych pomôcok.

Lekárska starostlivosť

V roku 2024 sme vydali 86 nových rozhodnutí o povolení prevádzkovať zdravotnícke zariadenie. Zároveň sme realizovali 169 zmien v povolení novým rozhodnutím. Bolo vydaných 50 rozhodnutí o zrušení povolenia.

Lekárska starostlivosť

BSK vydáva povolenia aj na prevádzkovanie lekární. V našom kraji sme v roku 2024 vydali 82 nových rozhodnutí a zmien povolení

novým rozhodnutím. K tomu sme realizovali 43 zmien povolení. Rozhodnutie o zrušení povolenia bolo vydané pre 10 lekární.

Do BRDS sa začlenila
už aj oblasť zdravotníctva.

Informujeme lekárov a obyvateľov kraja

Web stránka bratislavskykraj.sk/zdravie a stránka e-vuc.sk sú digitálnymi zdrojmi informácií pre lekárov a obyvateľov kraja. Odbor zdravotníctva tu zverejňuje informácie o všetkých zdravotníckych zariadeniach, ktorým sme vydali povolenie. Občania na stránke navyše nájdu:

- zoznam všetkých lekárov a lekární,
- ordinačné hodiny,
- nahlásené neprítomnosti lekárov,
- zastupovanie,
- rozpis pohotovostných služieb rájónneho lekára,
- užitočné informácie a rady.

Poliklinika Karlova Ves

Poliklinika Karlova Ves ako jediné zdravotnícke zariadenie v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK pokračovala v poskytovaní zdravotnej starostlivosti vo vybraných špecializačných odboroch – rádiológia, detská psychiatria a rehabilitácia vrátane stacionárov pre deti do 7 rokov a pneumológia. S cieľom zefektívnenia objednávaní pacientov bol pre pacientov na pľúcnej ambulancii a rádiológii poskytovaný bezplatný elektronický objednávkový systém. Z dôvodu veľkého dopytu po ultrazvukových vyšetreniach boli na rádiológii rozšírené ordinačné hodiny. Prostredníctvom bezplatného objednávkového systému bolo zaslaných približne až 14-tisíc esemesiek o objednaní.

Župná Poliklinika Karlova Ves prešla rozsiahlou rekonštrukciou. Nové priestory priniesú príjemnejšie a kvalitnejšie služby.

Pokračujeme v rekonštrukcii a úpravách

Na karloveskej poliklinike realizujeme projekty zamerané na technické zhodnotenia majetku. V lete sme dokončili výmenu obidvoch výťahov v pavilóne dospelých. Záčiatkom roka 2025 uvádzame do prevádzky

Rekonštruujeme Polikliniku Karlova Ves.

zrekonštruované parkovisko s novým parkovacím systémom. Havarijná situácia na rozvodoch v suteréne polikliniky si vyžiadala ich úplnú výmenu a pri tej príležitosti sme spustili kompletnú rekonštrukciu celého suterénu vrátane výmeny podhľadu, podlahy a maľovania. Po výmene pozemkov pod detským stacionárom na Donnerovej medzi magistrátom a BSK a ich zverením do správy

polikliniky bola realizovaná odborná údržba stromov, ktoré ohrozovali okoloidúcich a návštevníkov areálu. Zároveň plánujeme realizáciu rekonštrukcie objektu detského psychiatrického stacionára a detskej rehabilitácie spolu s vytvorením vhodných priestorov aj na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby včasnej intervencie.

Pracovisko pre odídencom z Ukrajiny rozšírilo svoje služby a ordinačné hodiny

V súvislosti s príchodom cudzincov z Ukrajiny sme aj naďalej prevádzkovali ambulanciu prvého kontaktu v bratislavskom zdravotnom stredisku na Rovniankovej 1. O zdravie ukrajinských občanov sa okrem slovenských lekárov starajú aj zdravotníci z radov odídencom, čo vo veľkej miere znižuje stres a jazykovú bariéru a zdravotníkom poskytuje možnosť pokračovať vo svojej odbornej praxi. Na jednotlivých ambulanciách evidujeme viac ako 8-tisíc dospelých pacientov a mesačne poskytneme starostlivosť asi 900 osobám v odboroch všeobecná starostlivosť pre dospelých a špecializovaná zdravotná starostlivosť v odbore gynekológia a psychiatria.

Prispievame k prevencii onkologických ochorení, napríklad očkovaním proti HPV.

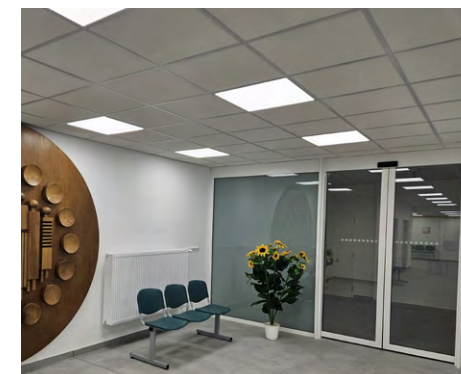
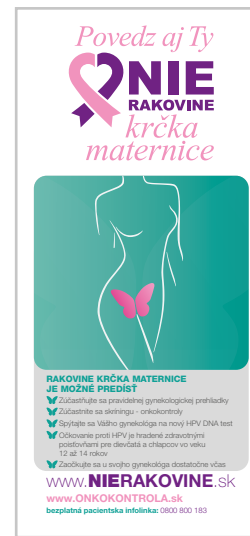
Osveta a prevencia sú stále prioritou

Očkovanie proti chripke

Pravidelne pripomínáme dôležitosť očkovania proti chripke nielen pre seniorov, ale aj pre mladých a zdravých ľudí. Veľký zmysel má najmä vtedy, ak sú v kontakte s rizikovými skupinami, ako sú predovšetkým ľudia nad 59 rokov, chronicky chorí alebo malé deti.

V očkovaní proti HPV pokračujeme aj naďalej

Zorganizovali sme už jedenásť očkovacích dní, počas ktorých sa mohli dať v zdravotnom stredisku na Rovniankovej v bratislavskej Petržalke zaočkovať deti aj dospelí proti mimoriadne rozšírenému ľudskému papilomavírusu HPV. Prevencia, výrazne lacnejšia ako následná liečba, je dôležitá v každom veku. Vírus spôsobuje zhubné ochorenia ako rakovina krčka maternice, vagíny, penisu či konečníka, a preto je vhodné pre ženy a mužov, ako aj dievčatá a chlapcov. Aj takouto formou prispievame k prevencii onkologických ochorení.

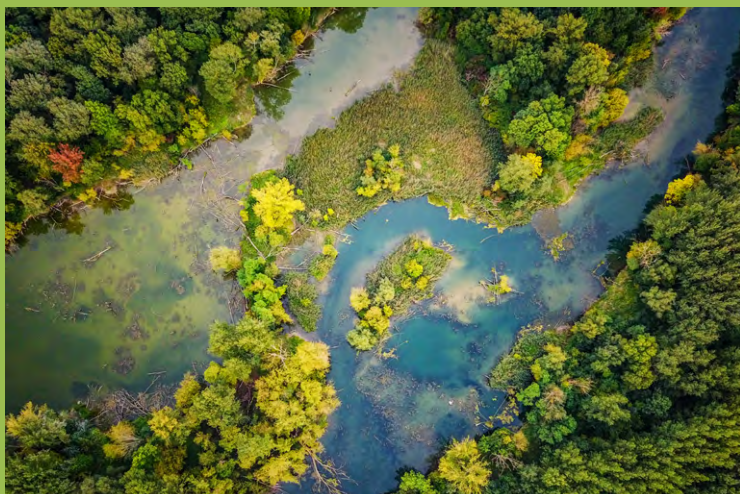

Kompletná rekonštrukcia suterénu Polikliniky Karlova Ves prebiehala za plnej prevádzky.

Znamienkový deň na župe

Preventívne dermatoskopické vyšetrenie kožných prejavov má veľký význam v diagnostike predrakovinových stavov, malígneho melanómu, ale aj nemelanómovej rakoviny kože. Je neinvazívne, bezbolestné a rýchle. Pre zamestnancov Úradu BSK sme ho spolu s odborným vstupom a preventívnou prehliadkou znamienok realizovali v spolupráci s dermatovenerologickou MUDr. Elenou Šustrovou, PhD.

Životné prostredie

Našou prioritou je ochrana prírodných zdrojov a udržateľná krajina

Energetika

Zóna Pankúchova a Zóna Ružová dolina

Špecifickým projektom, na ktorom pracujeme, je projekt nízkoenergetických, uhlíkovo neutrálnych a klimaticky odolných zón. Ide o Zónu Pankúchova s partnerom MČ Bratislava-Petržalka a Zónu Ružová dolina s partnerom MČ Bratislava-Ružinov. Zóna predstavuje vzájomné prepojenie jednotlivých objektov do jedného energetického celku s optimalizáciou využitia zdrojov a potrieb. Predmetom projektu bude zároveň hĺbková obnova zapojených objektov s využitím SMART prvkov energetického manažmentu a využitím zariadení na obnoviteľné zdroje energie. Počas roka 2024 boli externými zhotoviteľmi pripravené koncepčné analýzy, na základe ktorých boli predložené projektové zámery na schválenie Radou partnerstva.

Zníženie energetickej náročnosti budov

Obnova budov s cieľom zvyšovania energetickej hospodárnosti je jednou z priorít Programového vyhlásenia BSK. V rámci výzvy SIEA z Programu Slovensko na zníženie energetickej náročnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov vo verejných budovách bolo v roku 2024 predložených 16 žiadostí o NFP na obnovu verejných budov, z toho 13 bolo schválených vo výške 25 miliónov eur (napr. Gymnázium I. Horvátha, Gymnázium L. Novomeského, Gymnázium A. Einsteina, SPŠ Drieňová, SŠ Tokajicka, SOŠ polygrafická, OA Račianska a HA Mikovíniho). Zároveň boli zabezpečené projektové dokumentácie na dva významnejšie fotovoltické zdroje na streche budovy Úradu BSK na Sabinovskej 16 a DSS Rača na Podbrezovskej 28 v Bratislave (v jednom prípade aj s batériovým úložiskom), na ktorých realizáciu budú v roku 2025 predložené žiadosti o NFP.

Okrem spomenutých projektov pripravujeme aj projekty so zameraním na energetickú úsporu v centrách sociálnych služieb a domovoch sociálnych služieb. Konkrétne ide o štyri projekty. Sú nimi: DSS pre deti a dospelých KAMPINO, CSS prof. Karola Matulaya, CSS Pod Karpatmi a DSS v Báhoňi. Pre tieto projekty máme pripravenú projektovú dokumentáciu a vypracovaný projektový zámer. V roku

2025 budeme predkladať tri projektové zámery na schválenie Rade partnerstva. Schválenie projektových zámerov je nevyhnutnou podmienkou na podanie žiadosti o NFP.

Pilotný projekt Pasport obnovy budovy

Ako partner sme sa zúčastnili na pilotnom projekte prípravy pasportu obnovy budovy. Pasport je nový nástroj definovaný Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1275 z 24. apríla 2024 o energetickej hospodárnosti budov. Pilotný projekt bol realizovaný v rámci projektu RENOCALLY – Pasporty obnovy budov pre hĺbkovú energetickú obnovu, ktorý je súčasťou Európskej iniciatívy v oblasti klímy nemeckého Spolkového ministerstva hospodárstva a ochrany klímy. Realizátorom projektu bolo najväčšie záujmové združenie v oblasti energetickej hospodárnosti na Slovensku Budovy pre budúcnosť. V rámci spoločnej aktivity boli pripravené vzorové pasporty obnovy pre dve budovy vo vlastníctve BSK.

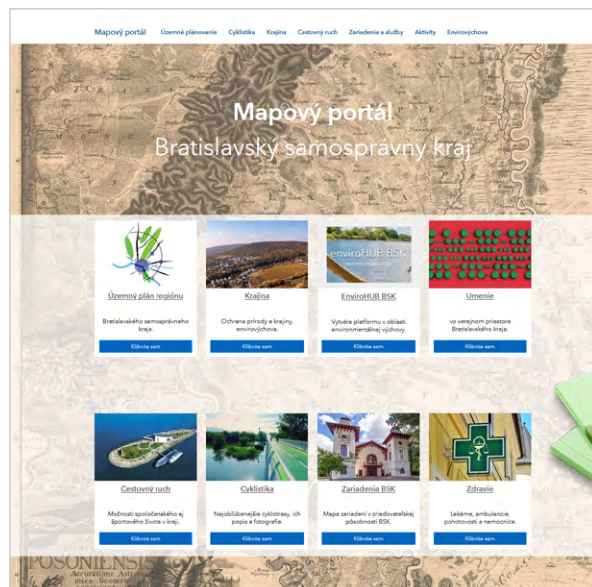
Implementovanie systému energetického manažmentu

V roku 2024 bol implementovaný systém energetického manažmentu s funkcionalitou digitálneho spracovania prichádzajúcich faktúr. Zabezpečuje správu všetkých odborných miest využívaných Úradom BSK a organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti. Prináša zvýšenie efektívnosti a adresnosti v hľadaní opatrení na zvyšovanie energetickej efektívnosti. Systém je zabezpečený formou služby na obdobie rokov 2024 – 2026.

Mapový portál

Dlhodobým cieľom Úradu BSK je deliť sa o priestorové informácie so širokou verejnosťou. Naše moderné pracovisko GIS pracuje inovatívnymi metódami a geografický informačný systém agreguje podklady z rôznych oblastí životného prostredia, urbanizmu, technickej a dopravnej infraštruktúry, ale aj zo školstva, zdravotníctva, z oblasti sociálnych vecí, kultúry a cestovného ruchu.

Mapový portál obsahuje už okolo 30 webových strán, mapových aplikácií i story máp, neustále je inovovaný a dopĺňaný.

Brožúra Mapový portál BSK

Naša nová brožúra, určená širokej verejnosti, je sprievodcom mapového portálu Bratislavského kraja. Prehľadným spôsobom približuje témy ako územné plánovanie, krajina, envirovýchova, zariadenia a služby, cestovný ruch, cyklistika a voľnočasové aktivity. K dispozícii je vo foyer Úradu BSK, ako aj v digitálnej verzii.

Umenie vo verejnom priestore Bratislavského kraja

Cieľom interaktívnej webovej aplikácie Umenie vo verejnom priestore Bratislavského kraja je mapovanie, ochrana a popularizácia umenia. V spolupráci s kunsthistoričkami sme objavili a preskúmali umelecké objekty v budovách a na pozemkoch vo vlastníctve BSK. Viacero z týchto diel vzniklo

na objednávku v druhej polovici 20. storočia súbežne s výstavbou verejných inštitúcií. Prišli tak umenie širšej verejnosti a kultivovali životný priestor.

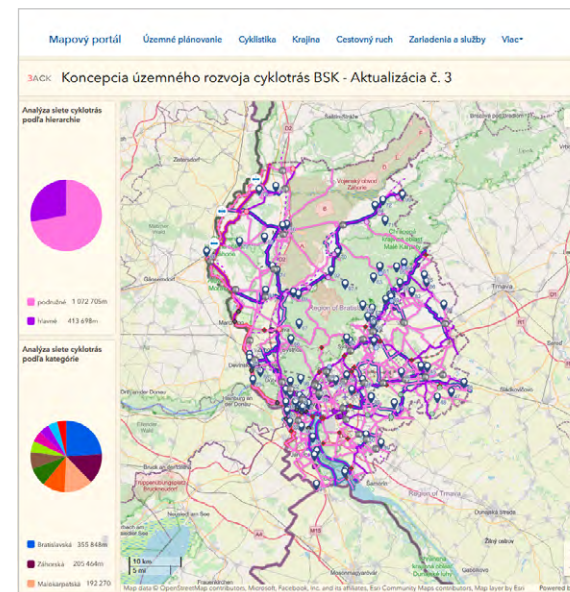
Rozvoj cyklotrás – nová interaktívna webová aplikácia

Hlavnou tézou Konceptie územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k IDS a významným bodom cestovného ruchu je návrh vedenia cyklistov na samostatných cyklistických komunikáciách. Cieľom je integrácia cyklistickej dopravy s ostatnou dopravou (železničnou dopravou, cestnou dopravou, vodnou dopravou atď.), pričom by mala byť zabezpečená maximálna bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky, najmä cyklistov, na miestach, kde sa cyklistická dopravná sieť prekrýva s cestnou. V neposlednom rade dôležitým cieľom je zabezpečenie kompaktnej a spojitostnej siete cyklotrás.

Ekológia

Inventarizácia zelene

Pokračujeme v realizácii inventarizácie stromov a krov na pozemkoch vo vlastníctve alebo

Rozvoj cyklotrás – nová interaktívna webová aplikácia

Zinventarizovali sme viac ako 1 500 stromov a krov.

v spoluvlastníctve BSK. V roku 2024 sme zinventarizovali viac ako 1 500 stromov a krov. Tieto informácie sú podkladom pre správu a údržbu zelene, ako aj plánovanie novej výsadby. Na efektívne spracovanie zadávame údaje o drevinách v teréne priamo do GIS aplikácie. Dreviny taktiež značíme profesionálnymi arboštitkami, čím sa zefektívnila ich identifikácia pri starostlivosti. Jednotlivé areály, rozmiestnenie drevín, ich parametre a návrh ošetrovania sú prístupné aj na interaktívnej mape mapového portálu.

Proti komárom bojujeme aj naďalej biologicky

V roku 2024 extrémne sucho striedali prívratové dažde, ktoré sa v septembri v povodí Dunaja v Nemecku, Rakúsku, ale aj na juho-

východe Českej republiky v povodí rieky Morava sformovali do extrémnych prívratových záplav. V sledovanom území Záhoria došlo k trom vlnám záplav.

Ako výpomoc obciam pri riešení kalamitného premnoženia komárov sme participovali na území okresu Malacky v inundácii rieky Morava. Čiastočné vybreženia v máji a druhé na začiatku júla zaplavili najmä slepé ramená rieky Morava. Tieto reflektujú na kolísanie vodného stĺpca prakticky okamžite. Na liahniskách komárov najmä v katastrálnych územiach obcí Vysoká pri Morave, Záhorská Ves, Suchohrad a Gajary boli realizované čiastočné zásahy pomocou dobrovoľníkov s použitím larvicídneho biologického prípravku a použitie nami zazmluvnenej firmy v oboch prípadoch tak nebolo potrebné.

Tretie vybreženie rieky Morava v septembri bolo najintenzívnejšie. V inundácii rieky Morava aj napriek rozsahu záplavy a naplnenia liahnisk vodou nedošlo ku kalamitnému premnoženiu komárov. Zásah vykonala už aj zazmluvnená firma. Vo všetkých prípadoch bolo použité ekologické riešenie v záujme obyvateľov a životného prostredia. Biologic-

Konferencia REGION DATA FORUM je platforma BSK podporujúca vzájomnú spoluprácu regionálnych samospráv v oblasti územného plánovania, geografických informačných systémov a spoločného využívania dát.

ká látka Bti nemá žiadny negatívny vplyv na životné prostredie, respektíve má ho len minimálny. Pre ostatné organizmy vrátane ľudí je relatívne neškodná. Predpokladáme však aj vplyv herbicídov a insekticídov z polí, keď sa chemické látky splachovali a ostali vo zvýšenej koncentrácii na niektorých liahniskách, ale aj neskoršieho termínu záplav, v dôsledku ktorého sa vývoj lariev komárov na dospelých jedincov významne spomalil a všetky larvy svoj vývoj nedokončili.

V ostrej prevádzke sme testovali unikátnu mobilnú aplikáciu, ktorá umožňuje pravidelné monitorovanie liahnisk komárov a optimálne načasovanie aplikácie biologického prípravku. Keďže tie sa dynamicky menia v čase a priestore, okrem mapovania slúži aj na spresňovanie a pridávanie nových potenciálnych liahnisk komárov. Spolu s propagačným posterom sme ju predstavili aj na konferencii GIS Esri v Prahe.

Konferencie a envirovzdelávanie

Spolupráca regionálnych samospráv

V októbri sme zorganizovali konferenciu REGION DATA FORUM. Ide o platformu podporujúcu vzájomnú spoluprácu regionálnych samospráv v oblasti územného plánovania, geografických informačných systémov a delenia sa o dáta. Zároveň poskytuje priestor odborným pracovníkom na prezentovanie svojich aktivít, poznatkov z aplikačnej praxe a tak prispieva k vzájomnej informovanosti. Platfor-

mu sme prezentovali aj v rámci 15. ročníka československej konferencie Inšpirujeme sa 2024.

Eko-fórum

Konferencie o environmentálnom vzdelávaní pre základné a stredné školy organizujeme v rôznych častiach nášho regiónu od roku 2021. Eko-fórum sa zameriava na príklady dobrej praxe v oblasti klimatického vzdelávania, udržateľnej spotreby či zelených opatrení. Už piate v poradí, tentoraz na Záhorí v obci Plavecké Podhradie, bolo zamerané na tému voda a manažment odpadov. Žiaci základných škôl zo Sološnice, z Rohožníka, Kuchyne a Lozorna mohli navyše navštíviť miestne múzeum jaskyniarstva, kde získali informácie o ochrane prírody v Plaveckom krasi a potrebe zachovávaní biodiverzity v jaskyniach. Koncom roka zavítalo Eko-fórum do novootvoreného Ekocentra Čunovo, n. o. Ťažiskovými témami bola klimatická zmena, vzácne chránené územia v okolí ekocentra, ochrana dropa veľkého a sokola kobcovitého na Syslovských poliach, ako aj kreatívne inšpiratívne zamyslenie krajiny, stromy a my.

Historicky prvé česko-slovenské stretnutie k envirovýchove na úrovni krajov

S cieľom výmeny skúseností s environmentálnou výchovou sa v septembri v ekocentre Kamzík a župnom Ekocentre Čunovo, n. o., stretli zástupcovia siedmich českých a šiestich slovenských krajov. Hoci Slovensko má

Už na piatom Eko-fóre sa zúčastnili žiaci základných škôl zo Sološnice, z Rohožníka, Kuchyne a Lozorna.

Po konferencii o environmentálnom vzdelávaní v Plaveckom Podhradí si súťažiaci odniesli aj takéto krásne ceny.

čo doháňať, pozitívne zmeny sú naštartované a v krajoch pracujú ľudia so srdcom pre envirovýchovu.

Do práce na bicykli 2024

Na 11. ročníku národnej kampane Do práce na bicykli sa zúčastnili aj zamestnanci nášho úradu. Počas najväčšieho cyklistického podujatia na Slovensku, ktorého súťažná časť prebiehala počas celého júna, odjazdili súťažiaci takmer 215-tisíc jász na bicykloch. V kategórii samosprávnych krajov sa na najvyššej priečke umiestnil Bratislavský samosprávny kraj. Medzi samosprávami v našom kraji sa najlepšie umiestnili obce a mestá v tomto poradí: Senec, Bratislava, Malacky, Lozorno, Ivanka pri Dunaji a Pezinok.

Stratégie a regionálny rozvoj

Kraj nie je len úrad,
naša sila je v partnerstve

Rada partnerstva pre integrovaný územný rozvoj

Program Slovensko ako nový operačný program zastrešujúci kompletný balík eurófondov na obdobie 2021 – 2027 priniesol významnú zmenu v spôsobe rozhodovania o podpore projektov. Časť alokácie programu bola zverená do rozhodovacej právomoci územia prostredníctvom Rady partnerstva – regionálnej platformy združujúcej zástupcov regionálnej a miestnej územnej samosprávy, socioekonomických partnerov a štátu. Práve na úrovni Rady partnerstva sa rozhoduje o podpore prioritných projektov a investícií v kraji. Ide o prístup „zdola nahor“, pri ktorom si regionálni aktéri na základe územnej dohody a prioritizácie projektových zámerov sami zadefinujú, ktoré kľúčové projekty sa budú v území v nasledujúcich rokoch realizovať s podporou prostriedkov Programu Slovensko.

Integrovaná územná stratégia

Základným prvkom tohto procesu bolo vytvorenie Integrovannej územnej stratégie (IÚS), ktorá definuje priority územia v rámci jednotlivých tém od životného prostredia až po sociálnu oblasť. Ide o komplexnú strednodobú stratégiu územia na programové obdobie 2021 – 2027, ktorej cieľom je integrovaný územný rozvoj pomocou využitia externých finančných zdrojov. Jednoducho povedané, sú to priority regiónu pre financovanie z eurófondov, ako aj iných externých zdrojov na nasledujúce roky. Stratégia vo veľkej miere nadväzuje na PHRSR, ktorý Bratislavský kraj spracoval pri zapojení viac ako 400 relevantných partnerov v gescii inštitútu. IÚS bola Radou partnerstva schválená na konci roku 2022 a tým sa otvorila možnosť využiť pre vybrané opatrenia operačného programu mechanizmus integrovaných územných investícií.

Ďalším dôležitým krokom bolo identifikovanie projektových zámerov v kraji, ktoré svojou realizáciou prispievajú k plneniu priorit zadefinovaných v územnej stratégii. Prvá ucelená verzia zászobníka projektov bola schválená na siedmom zasadnutí Rady partnerstva BSK

v máji roku 2023. Zászobník projektov je pravidelne aktualizovaný, je to živý materiál, ktorého úlohou je aj sledovať progres v príprave jednotlivých projektových zámerov. Cieľom bolo zostaviť zászobník projektových zámerov vo vyššom štádiu prípravy, z ktorého Rada partnerstva následne vyberá konkrétne investície na schválenie vo forme projektových zámerov.

Podporené projekty v roku 2024

V priebehu roka 2024 sa uskutočnili štyri zasadnutia Rady partnerstva, na ktorých boli podporené prioritné projekty pre rozvoj územia. V rámci témy obnovy verejných budov, zníženia ich energetickej náročnosti a využitia obnoviteľných zdrojov energie bolo schválených 26 projektov v celkovej sume viac ako 25 miliónov eur. Podporených bolo tiež ďalších 15 projektových zámerov k téme zelených a modrých opatrení zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a adaptáciu na zmeny klímy. Ide o projekty v hodnote viac ako 10 miliónov eur. Ďalšou významnou podporenou témou je udržateľná doprava, v rámci ktorej bolo pre podporu z kohézneho fondu schválených Radou partnerstva spolu 9 projektov v hodnote takmer 25 miliónov eur. Hlavnou témou roka bola však podpora vzdelávania. Po výrazných investíciách do budovania kapacít základných a materských škôl vďaka podpore IROP je podpora Programu Slovensko cieľená najmä do dobudovania doplnkovej infraštruktúry, akou sú odborné učebne, kuchyne a jedálne, ale tiež športová infraštruktúra škôl. Na základe územnej dohody bolo na novembrovom zasadnutí Rady partnerstva schválených 35 projektových zámerov v sumárnej hodnote takmer 30 miliónov eur.

IÚS definuje priority
územia v rámci
jednotlivých tém.

Župa medzi prioritné projekty presadila tri projektové zábery:

- Vybudovanie Vinársko-ovocinárskeho kampusu v Modre,
- Budovanie a modernizácia Kampusu bio-energetiky a krajín tvorby v Bernolákove,
- Modernizácia COVP Hálava.

Kompletný zoznam schválených projektových záberov, ako aj ďalšie informácie súvisiace s Radou partnerstva: www.bratislavskykraj.sk/radapartnerstva

Zastúpenie BSK pri EÚ v Bruseli

Sme prvý a najdlhšie pôsobiaci región so zastúpením v Bruseli. Nepretržite už od roku 2002 presadzujeme záujmy kraja v rámci EÚ, zapájame sa do tvorby a pripomienkovania európskych politík, vytvárame partnerstvá s regiónmi naprieč EÚ a zapájame sa do rôznych iniciatív. Bratislavský kraj propagujeme a zviditeľňujeme na európskej úrovni. Významnú úlohu zohrávame aj pri rokovaníach o eurofondoch, ako aj o budúcej podobe kohéznej politiky po roku 2027 so zreteľom na strategické priority kraja.

1,7 mld. eur pre Bratislavský kraj

V rámci súčasného programového obdobia 2021 – 2027 sme vyrokovali 5 % presun alokácie medzi kategóriami regiónov, výsledkom čoho je doposiaľ najvyššia alokácia eurofondov pre BSK vo výške približne 1,7 mld. eur na riešenie kľúčových výziev v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej inklúzie, školstva a zdravotníctva.

Európsky výbor regiónov

Dlhodobu presadzujeme záujmy kraja aj na pôde Európskeho výboru regiónov, poradného orgánu inštitúcií EÚ, prostredníctvom ktorého môžu regióny, mestá a obce vstupovať do legislatívneho procesu EÚ. Medzi hlavné témy, ktoré BSK presadzuje, patria výzvy metropolitných regiónov, transformácia automobilových regiónov, partnerstvo a zdieľané riadenie v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov a iniciatíva „beyond GDP“, ktorá má prispieť k objektívnejšiemu spôsobu merania vyspelosti regiónov.

Medzinárodná spolupráca s partnermi

V Bruseli kladieme veľký dôraz na medzinárodný dialóg a výmenu skúseností s partnermi. V roku 2024 sme spolupracovali s partnermi v rámci Siete hlavných miest a regiónov, Power Regions Europe, EUREGIONS4COHESION či s Európskymi metropolitnými regiónmi a Alianciou automobilových regiónov.

Prezentácia kraja v zahraničí

V roku 2024 sme zorganizovali eurovolebnú diskusiu so žiakmi župných stredných škôl, zapojili sme sa do Dňa otvorených dverí EÚ a usporiadali dve diskusie v rámci Európskeho týždňa regiónov a miest. Prezentovali sme priority kraja na prestížnej francúzskej univerzite Sciences Po v Paríži a zúčastnili sme sa na svetovej klimatickej konferencii COP29 v Baku. V Rusovciach a Bruseli sme v spolupráci so žiakmi našich župných stredných škôl pripravili výstavu Princezná Štefánia: Život a odkaz v Bratislavskom kraji. Výstava zdôraznila historický odkaz princeznej Štefanie, ktorá väčšinu života prežila v Bratislavskom kraji, kde zanechala silnú stopu. Podujatia podporili kultúrnu diplomáciu a posilnili bilaterálne vzťahy, najmä s regiónom Brusel a partnermi v EÚ.

Program spolupráce Interact

Interact

Co-funded by
the European Union
Interreg

Interact stelesňuje jednu zo základných hodnôt EÚ, a to spoluprácu medzi ľuďmi, regiónmi a krajinami v rámci celej Európy.

Implementácia programu úspešne pokračuje

Aj druhý rok implementácie programu Interact IV 2021 – 2027 prebiehal úspešne. Všetky štyri kancelárie Interactu vo Valencii (Španielsko), Viborgu (Dánsko), Viedni (Rakúsko) a v Turku (Fínsko) zorganizovali viac ako 120 podujatí. Tento rok bol najmä v znamení konzultácií o budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2027.

Viac info: www.interact.eu

Interreg po roku 2027

Od Európskej komisie sme dostali jedinečnú príležitosť spolupracovať so všetkými 86 programami Európskej územnej spolupráce/Interreg na spoločnom formulovaní vízie pre budúce programové obdobie 2028 – 2034. Počas celého roka 2024 sme uskutočnili množstvo pracovných stretnutí a diskusií, ktoré zahŕňali formálne aj neformálne rozhovory. Cieľom bolo získať spätnú väzbu od programov na legislatívny rámec EÚ – zhodnotiť, čo funguje, čo by bolo možné zlepšiť

a aké sú výzvy a príležitosti do budúcnosti. Výsledkom tohto úsilia bolo vypracovanie desiatich tematických správ.

Vyvrcholením celoročnej spolupráce bolo novembrové podujatie Harvesting Event v Bruseli. Spoluorganizovali sme ho s Európskou komisiou. Za účasti zástupcov všetkých programov sme správy diskutovali, pripomienkovali a aktualizovali.

Finálne správy: www.interact.eu/library/367

Interreg Knowledge Fair opäť úspešný

Po veľkom úspechu pilotného ročníka sme zorganizovali 2. ročník Interreg Knowledge Fair aj v roku 2024. V nádherných priestoroch lotyšskej národnej knižnice v Ríge sa tak zišlo viac ako 200 odborníkov z Interreg programov z celej Európy. Diskutovali sme o rôznych témach týkajúcich sa komunikácie, programového a finančného manažmentu. Druhý ročník bol zameraný na budúcnosť politiky súdržnosti a prvé diskusie o postavení Interregu a jeho úlohách po roku 2027.

Deň európskej spolupráce | Interreg Cooperation Day

Program Interact koordinuje iniciatívu Interreg Cooperation Day, v rámci ktorej predstavuje úspešné projekty verejnosti v Európe a susediacich krajinách. Každý rok 21. septembra oslavujú programy Interreg spoluprácu naprieč hranicami a regiónmi. Úspešné Interreg projekty BSK sme prezentovali formou výstavy v parku pred Úradom BSK.

Bratislavský samosprávny kraj
04/2025

e-mail: podatelna@region-bsk.sk
tel.: 02/4826 4111
www.bratislavskykraj.sk

 [@bratislavskykraj.sk](https://www.facebook.com/bratislavskykraj.sk)
 [bratislavsky_samospravny_kraj](https://www.instagram.com/bratislavsky_samospravny_kraj)
 [BratislavskyKraj](https://www.youtube.com/BratislavskyKraj)